

Stinspark

Definitief ontwerp - december 2021

STROOTMAN
LANDSCHAPSARCHITECTEN

Paul de Kort
beeldend kunstenaar

Stinspark

Definitief ontwerp - december 2021

September 2021, gemaakt door:

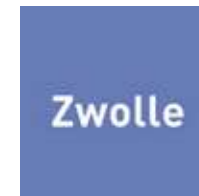
STROOTMAN
LANDSCHAPSARCHITECTEN

Funenpark 1-D
1018 AK Amsterdam
Nederland
T. +31(0)20-419.41.69
bureau@strootman.net
www.strootman.net

Paul de Kort
beeldend kunstenaar

Dampkring 1
3454RD De Meern
Nederland
T. +31(0) 620031538
www.pauldekort.nl

In opdracht van:

Gemeente Zwolle
Grote Kerkplein 15
8011 PK Zwolle
www.zwolle.nl

In nauwe afstemming met:

- Stichting Stinspark, van Voorst tot Verder
- Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
- Provincie Overijssel
- Waterschap Drents Overijsselse Delta

Referentie Jac P Thijsepark: slim gebruik maken van beplanting om verschillende sferen te creëren

Inhoud

1	Voortbouwen op vorige fases	6	6	Burchteiland en bijzondere elementen	40
2	Definitief ontwerp	8		Burchteiland	
3	Grondwerk	14		Bijzondere elementen	
	Omgrachting van het parkeiland			Hoofdburcht	
	Reliëf			Voorburcht	
	Bruggen				
	Ringpad				
4	Beplanting	22		Colofon	48
	Beplantingsstrategie				
	Bomen				
	Bosplantsoen				
	Ondergroei				
5	Functies	30			
	Routing				
	Verharding				
	Functies				
	Verlichting				
	Meubilair				
	Toegankelijkheid hulpdiensten en evenementen				

1

Voortbouwen op vorige fases

In het schetsontwerp (2019) en het voorlopig ontwerp (2020) hebben wij (Strootman Landschapsarchitecten en Paul de Kort) in samenspraak met de stuurgroep continu een hoog ambitieniveau nagestreefd. In de plannen vormden telkens enkele duidelijke uitgangspunten de basis, die ook in de uitwerking naar het definitief ontwerp nog steeds actueel zijn.

Deze zijn:

- Rondom de hoofd- en voorburcht brengen we een aantal beschermende schillen aan. Deze schillen hebben elk hun eigen karakter en gebruik binnen het Stinspark.
- We breiden de buitenste (natte) gracht uit en vormen een herkenbaar parkeiland.
- We maken een dichtbeplante schil die de bijzondere binnenkant verhult.
- Met een hoogteverschil maken we een duidelijk overgang tussen de beplante schil en binnenwereld en wordt de binnenste (droge) gracht weer herkenbaar.
- Op het burchteiland is ruimte voor spel en mysterie en zijn hoofdburcht en voorburcht duidelijk herkenbaar.

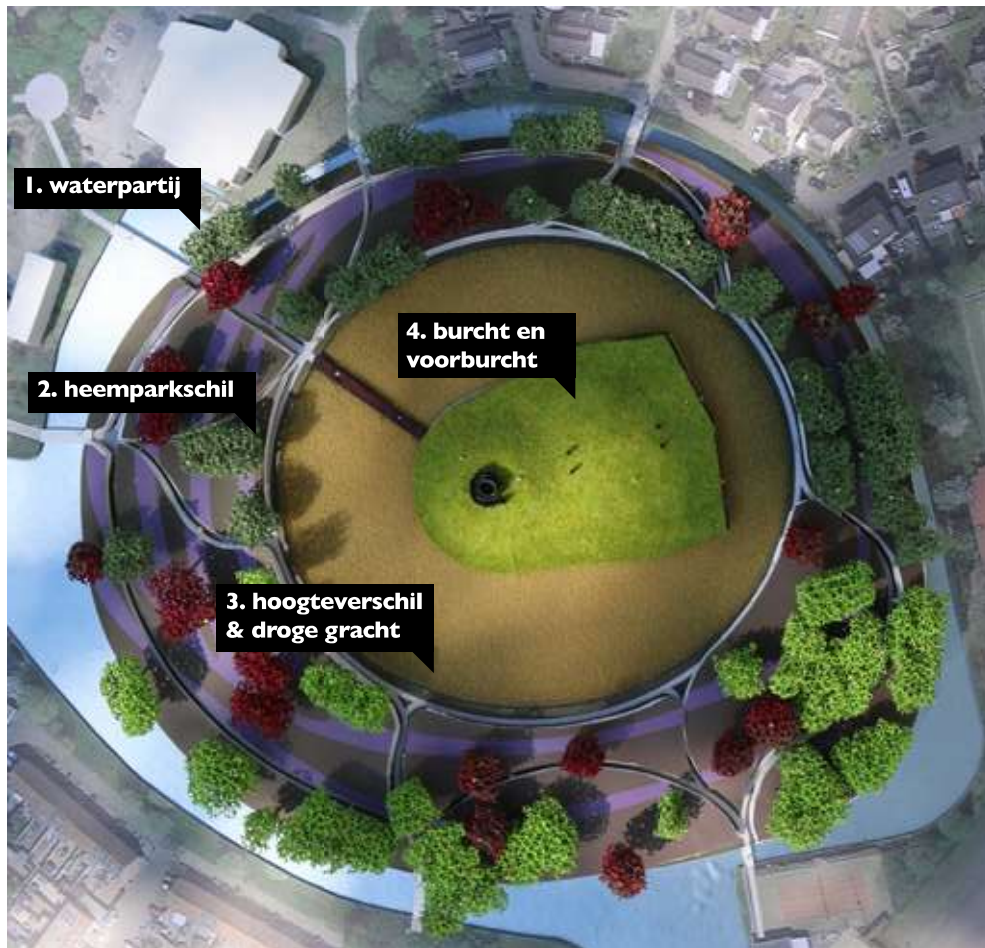
Een doorlopende waterpartij

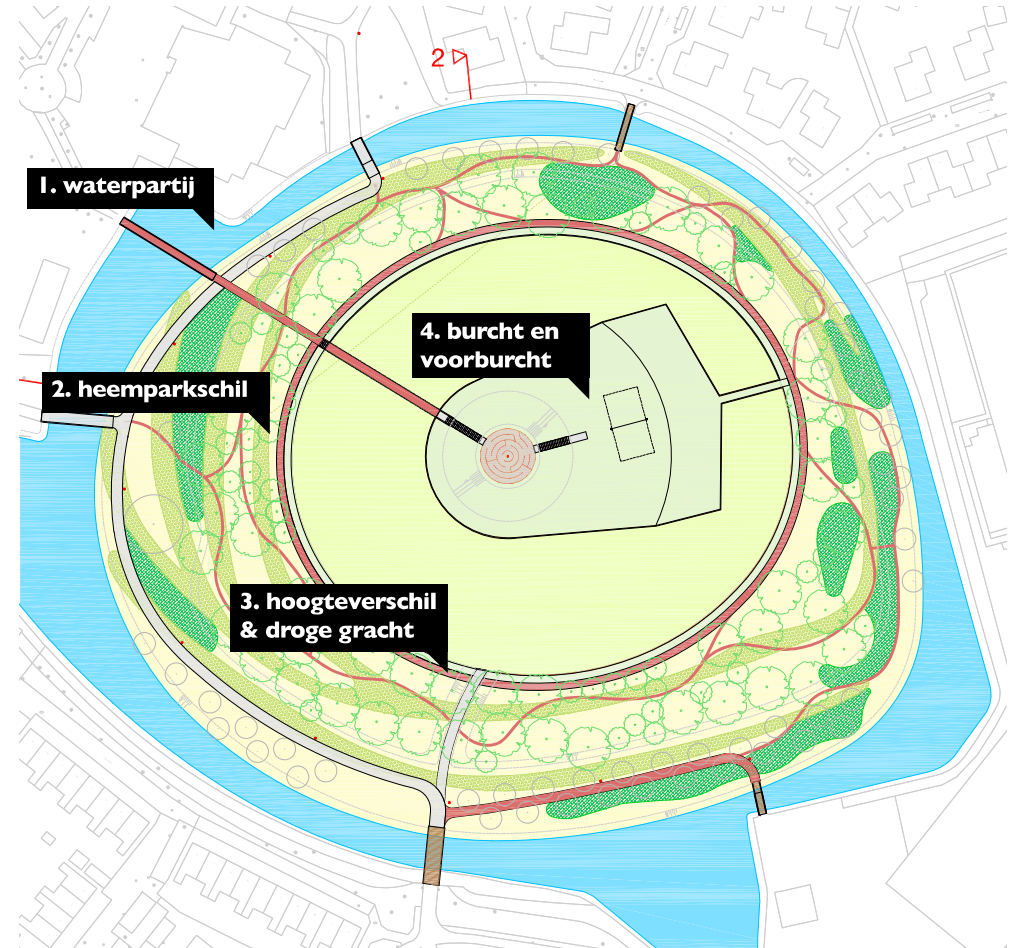
Een bijzondere dichtgeplante heemparkschil

Een open binnenwereld met centraal het burchteiland en ruimte voor sport, spel en festiviteiten

Schetsontwerp (2019)

Voorlopig ontwerp (2020)

Vier constante basisingrediënten in het ontwerp:

1. een waterpartij, 2. een heemparkschil, 3. een hoogteverschil naar een droge gracht, en 4. een verhoogde burcht en voorburcht

2

Definitief ontwerp

In de zomer van 2020 hebben wij een voorlopig ontwerp (VO) met een uitgebreide budgetraming opgeleverd. Deze raming viel hoger uit dan verwacht, waardoor we gezamenlijk met de stuurgroep hebben besloten om te zoeken naar mogelijkheden om efficiënter met het budget om te gaan maar nog steeds de ambities uit het ontwerp overeind te houden. Ambities waar we in dit DO niet aan tornen zijn:

- Duidelijke overgang omgeving naar 'parkeiland'
- Heemparkschil tussen water en droge gracht
- Hoogteverschil naar een open droge gracht
- Pad rondom de droge gracht
- Een verhoogde hoofdburcht met kunstwerk
- Een gemarkeerde voorburcht met speelaanleiding

In deze vervolgslog zijn er andere keuzes gemaakt door bijvoorbeeld lokaal minder af te graven, elders minder op te hogen, en een andere beplantingsstrategie. Wij, en de betrokken ambtenaren zijn overtuigd dat dit niet heeft geleid tot een soberder ontwerp, maar juist tot een slimmer ontwerp, waar budget, ambitie, en ontwerp elkaar goed hebben gevonden.

Wat nieuw/prominenter is toegevoegd in het DO is een locatie voor de JOP, een reservering voor een dierenweide en verwante bebouwing, en een ruim en omheind hondenlosloopgebied.

Maquette voorburcht en hoofdburcht

Bijzondere bruggen

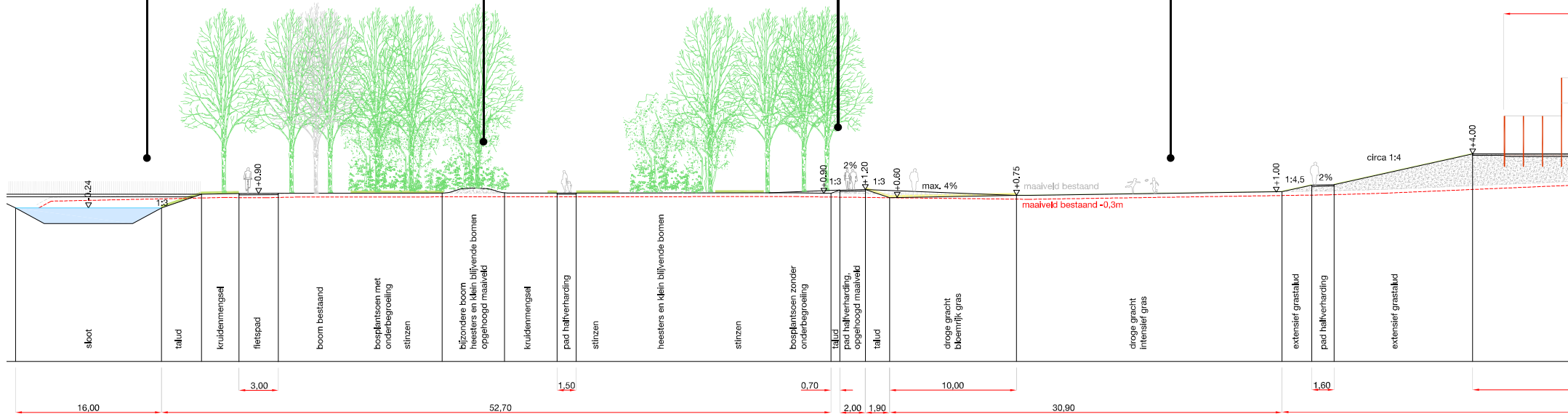
Dichte heemparkschil

Bijzondere overgang

Groot gazon om een balletje te trappen en voor evenementen

Doorsnede 1

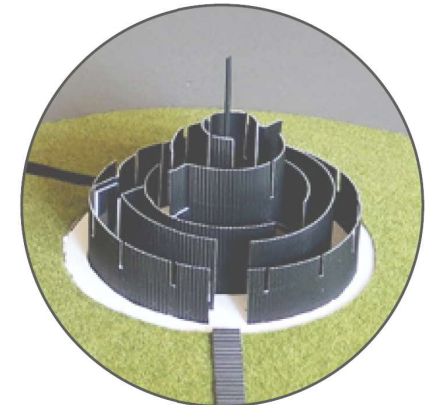

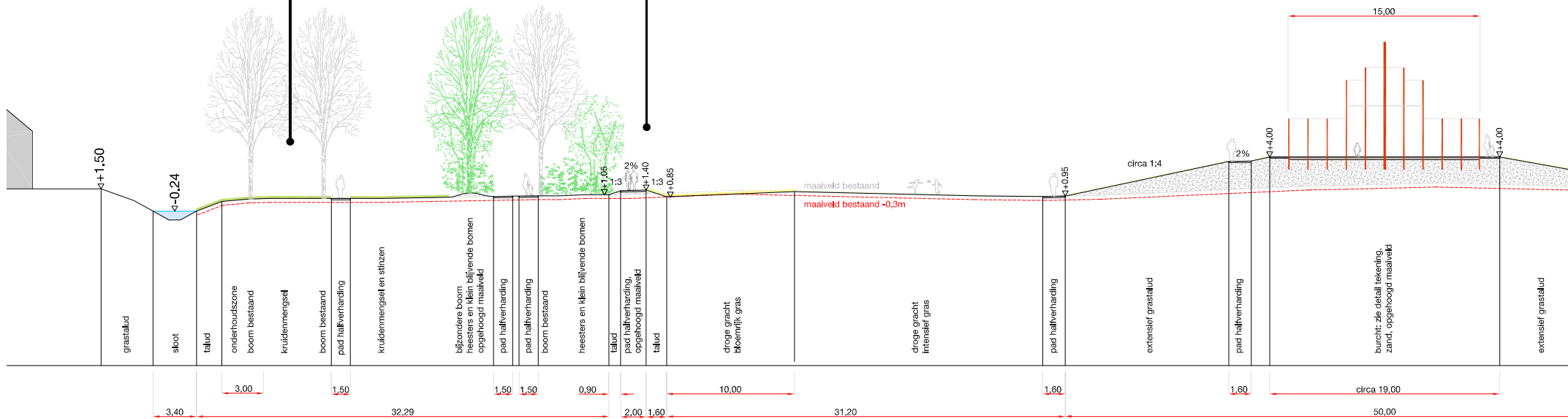
Dichte heemparkschil

Bijzondere overgang

*Burcht als iconisch
middenpunt vol
mysterie waar je jezelf
tegenkomt*

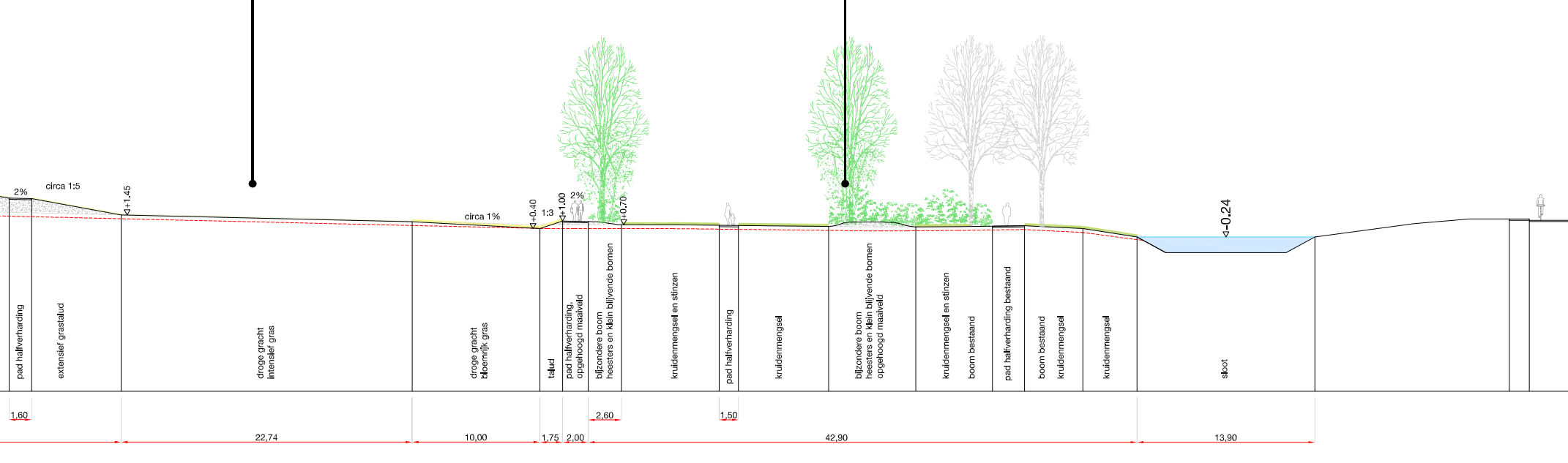
Doorsnede 2

Groot gazon om een balletje te trappen en voor evenementen

Afwisselende paden en bijzondere beplanting

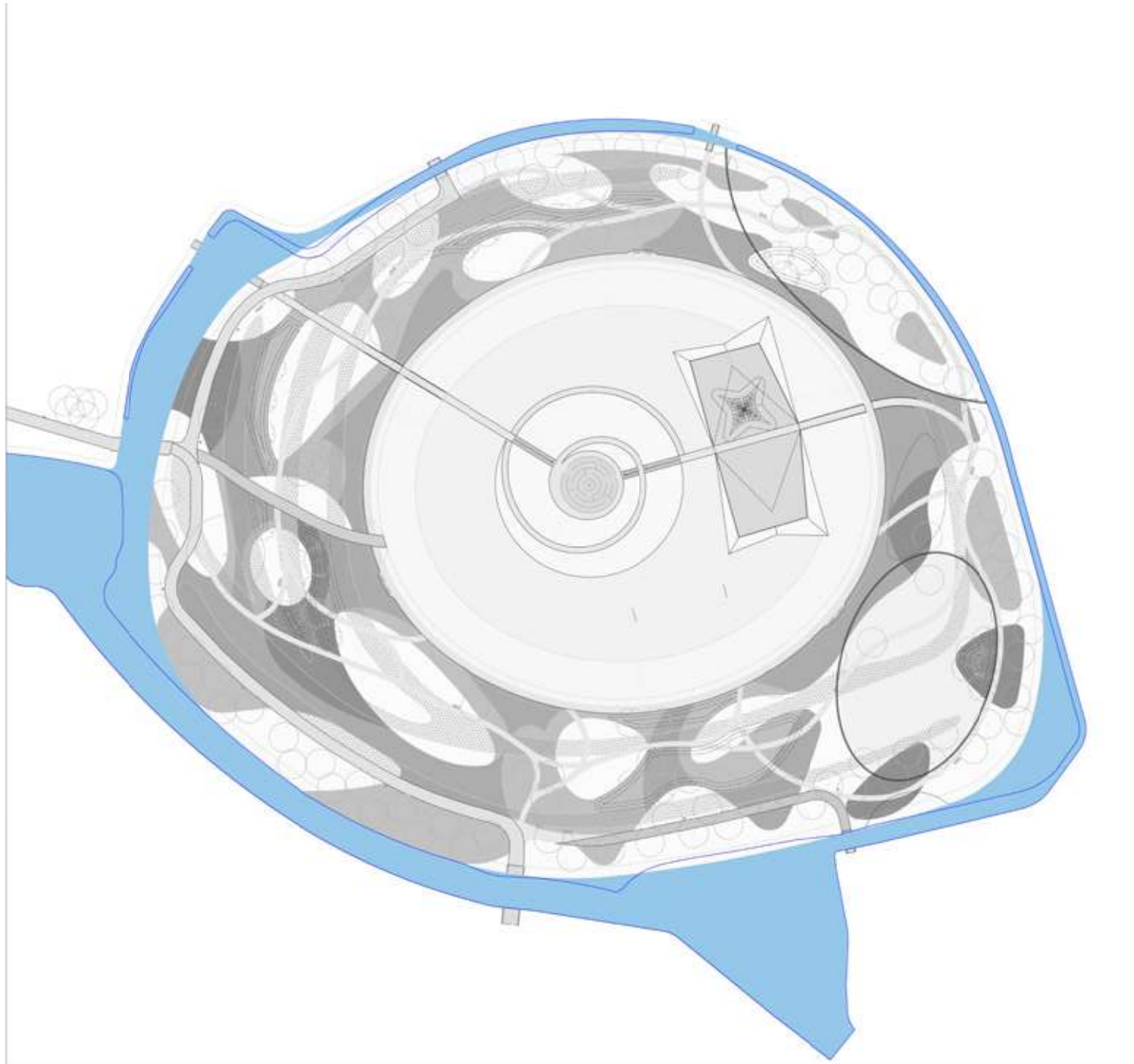
3

Grondwerk - Omgrachting van het parkeiland

Het water vormt de eerste schil. Door de bestaande waterloop te verbreden krijgt het Stinspark een herkenbare vorm.

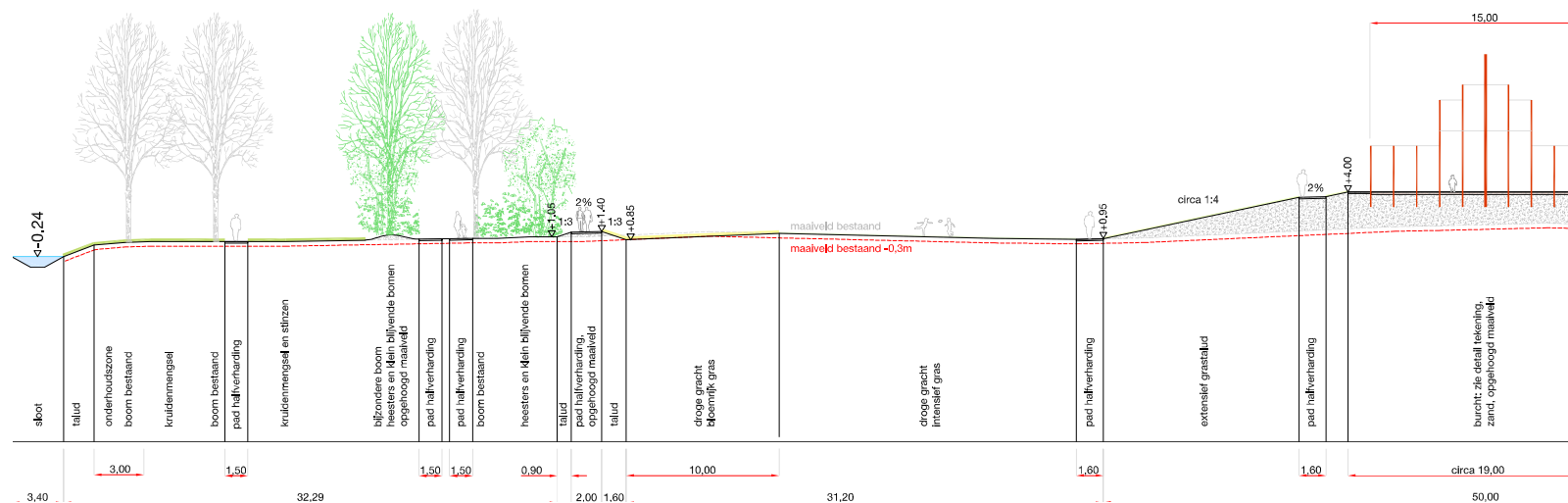
Referentie brede singel

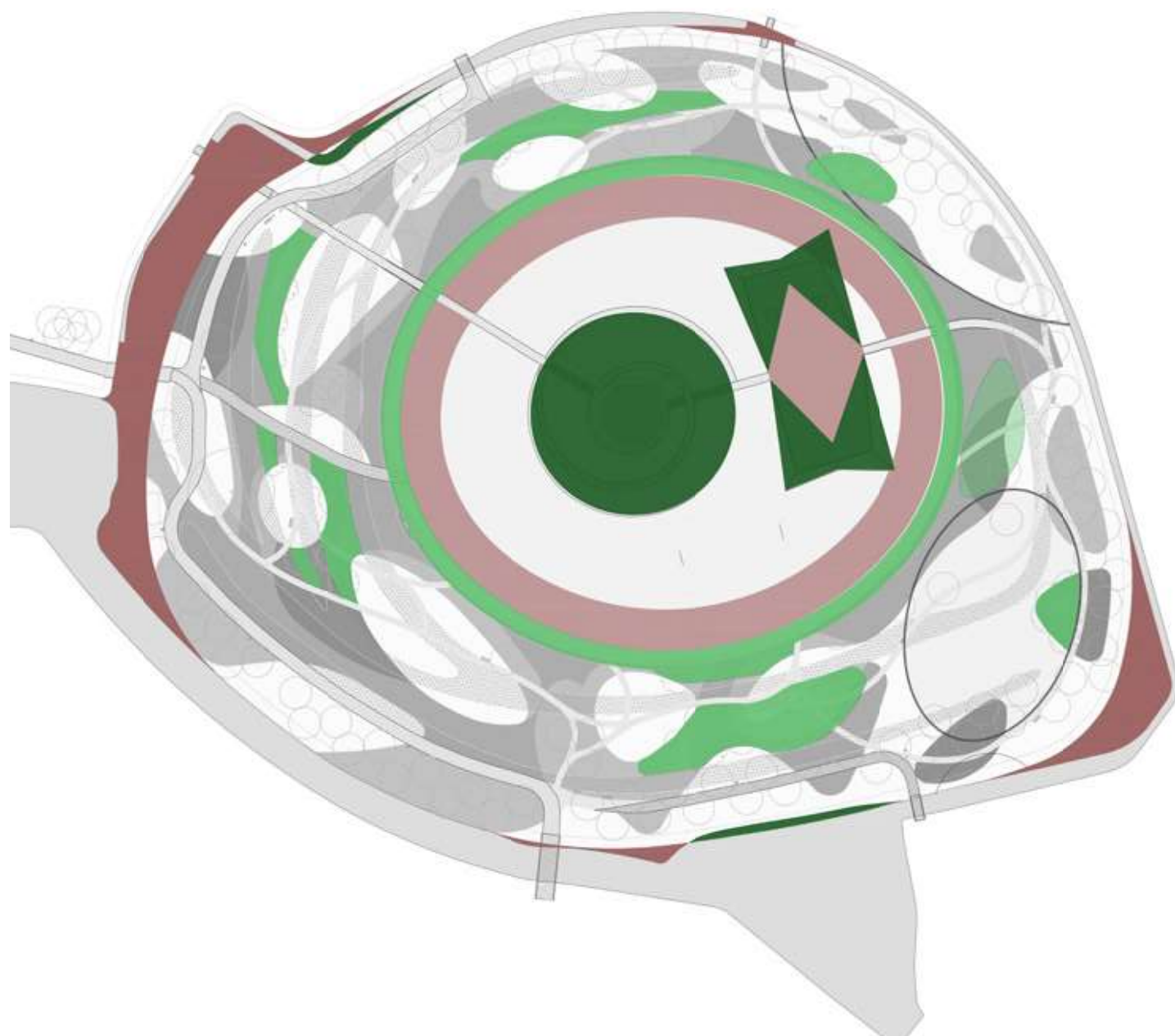
- Bestaande waterloop
- Nieuwe waterloop

Grondwerk - Reliëf

Het materiaal dat wordt afgegraven zal weer worden gebruikt om delen van het park op te hogen en daar nieuwe bomen te planten. Door slim om te gaan met het reliëf kunnen bestaande bomen blijven behouden en wordt er ruimte gecreëerd voor een natuurlijke afscheiding met de dierenweide. Het hoogteverschil benadrukt tevens de verschillende schillen en plaatst de burcht op een voetstuk in het midden van het park.

- Ophogen <250 cm
- Ophogen <30 cm
- Ophogen <30 cm, indien er nog grond over is
- Afgraven <30 cm
- Afgraven <220 cm

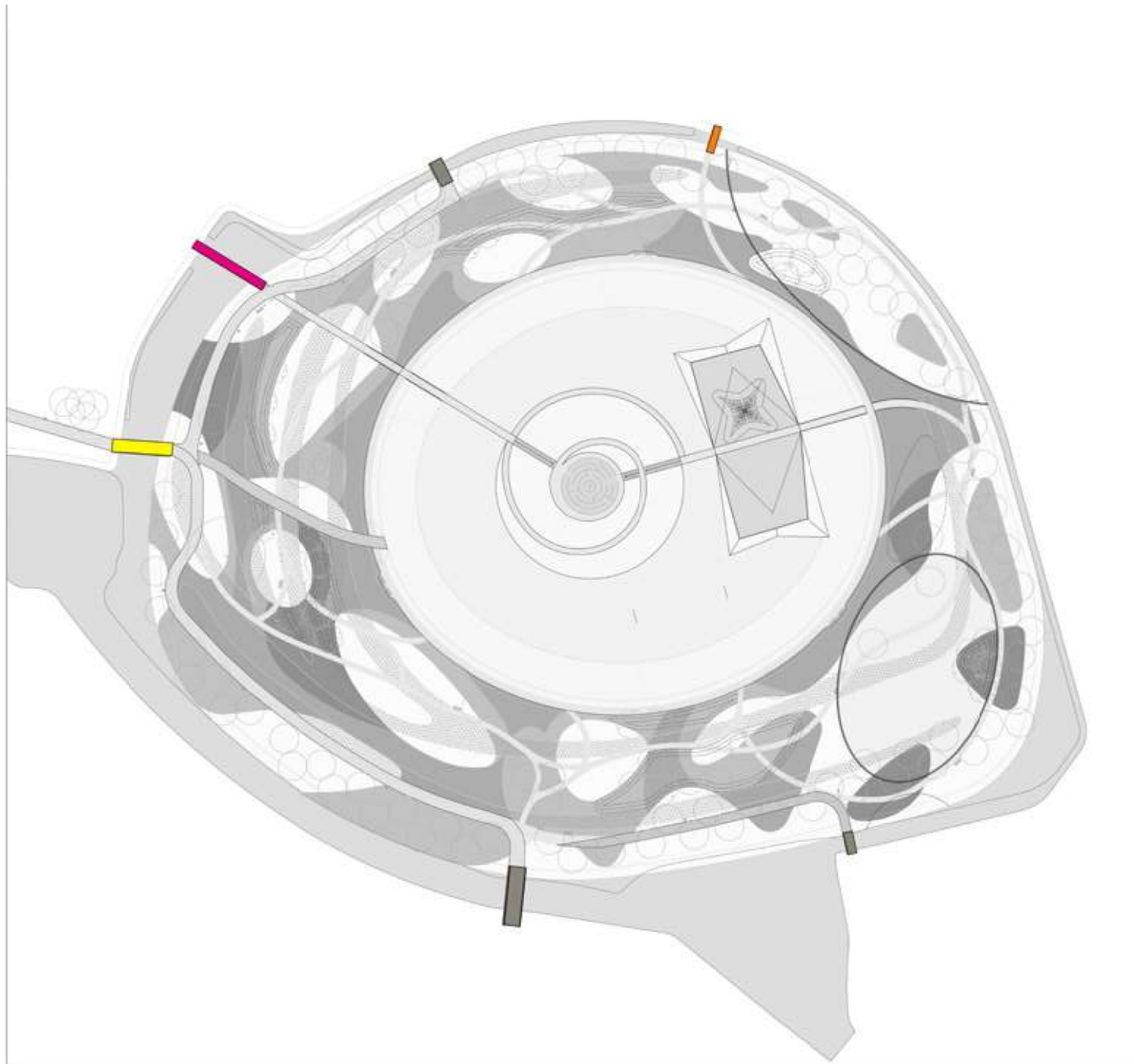
Grondwerk - Bruggen

Het Stinspark is te bereiken via een aantal bruggen. Deze bruggen markeren de ingang van het park en de eerste schil van het water. De nieuwe hoofdbrug vormt de belangrijkste directe verbindingroute vanaf de scholen naar

de burcht. De nieuwe brug krijgt een speciaal nader te ontwerpen houten hekwerk.

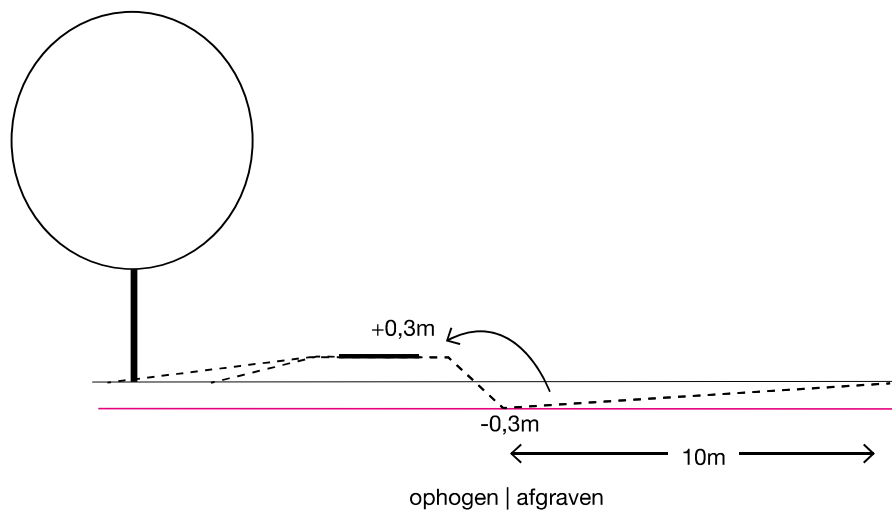

Referentie brug op landgoed Twickel met een houten hekwerk

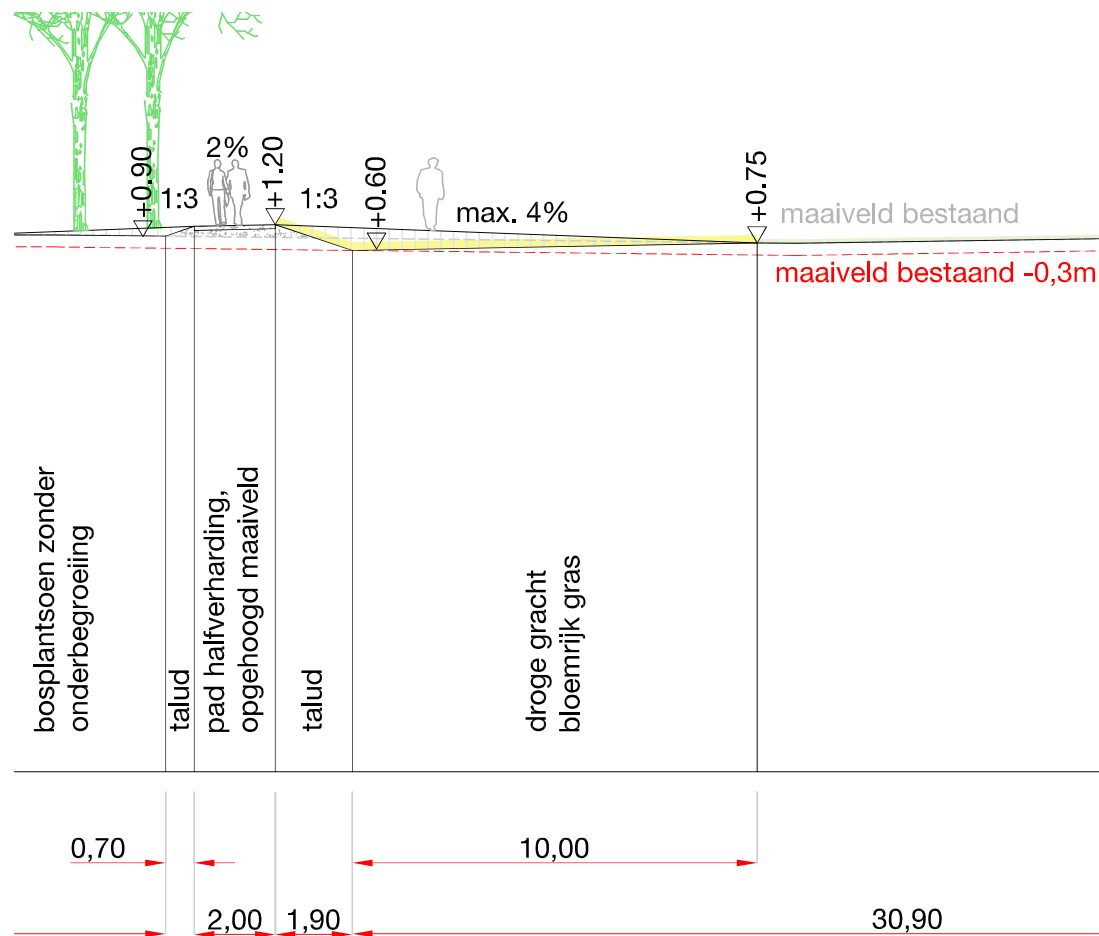
- Bestaande brug
- Brug voor hulpdiensten
- Nieuwe hoofbrug
- Nieuwe duikerbrug

Grondwerk - Ringpad

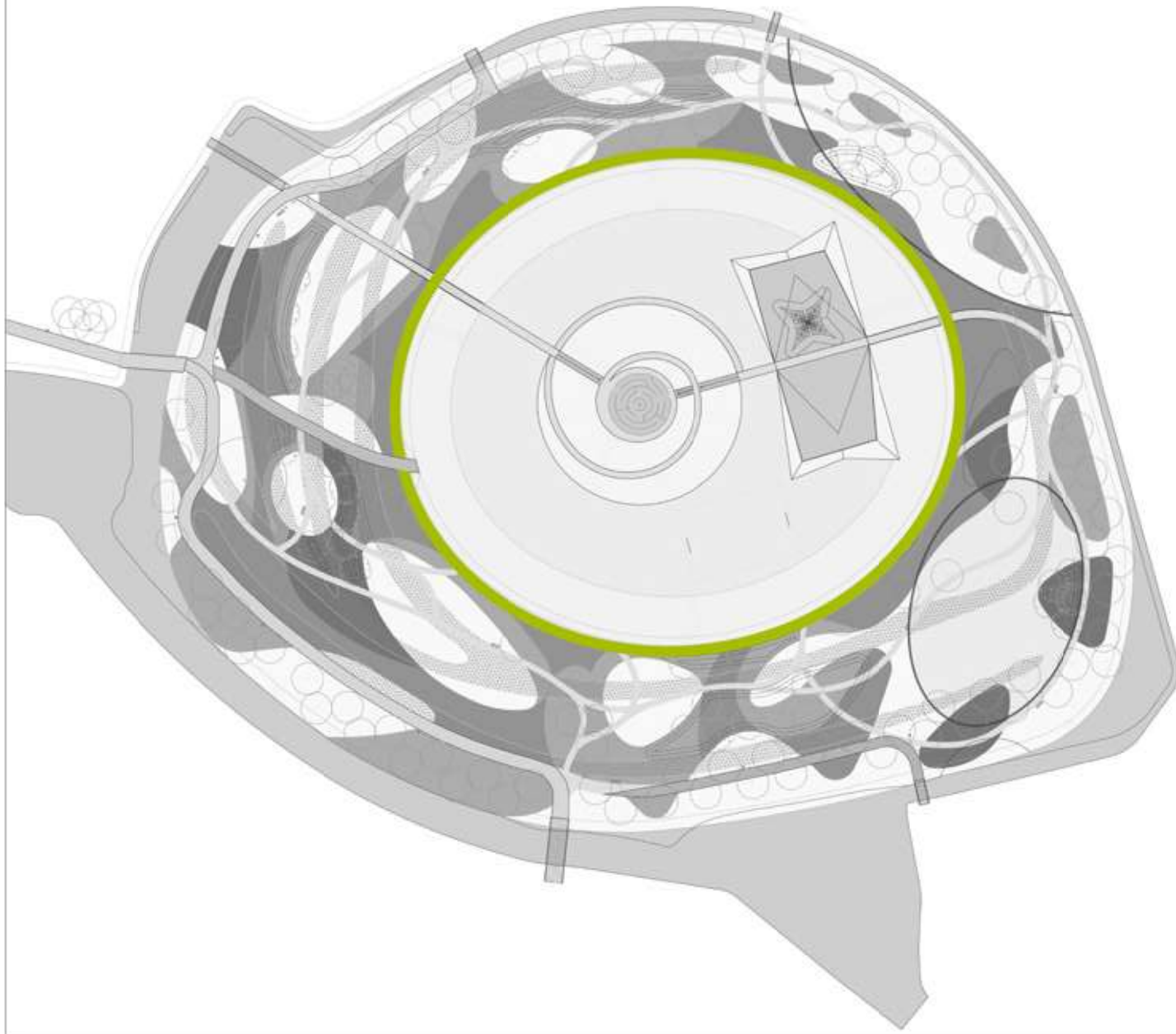

Principe van ophogen van het ringpad.

Ongeveer 60cm onder het bestaande maaiveld begint zich de archeologisch waardevolle laag. Door 30cm af te graven en deze aan de ene zijde op te werpen ontstaat er een hoogteverschil van 60cm, waardoor de overgang van heempark naar droge gracht gedramatiseerd wordt. De archeologische laag blijft nog steeds beschermd door voldoende grond over te laten.

Detaildoorsnede ringpad

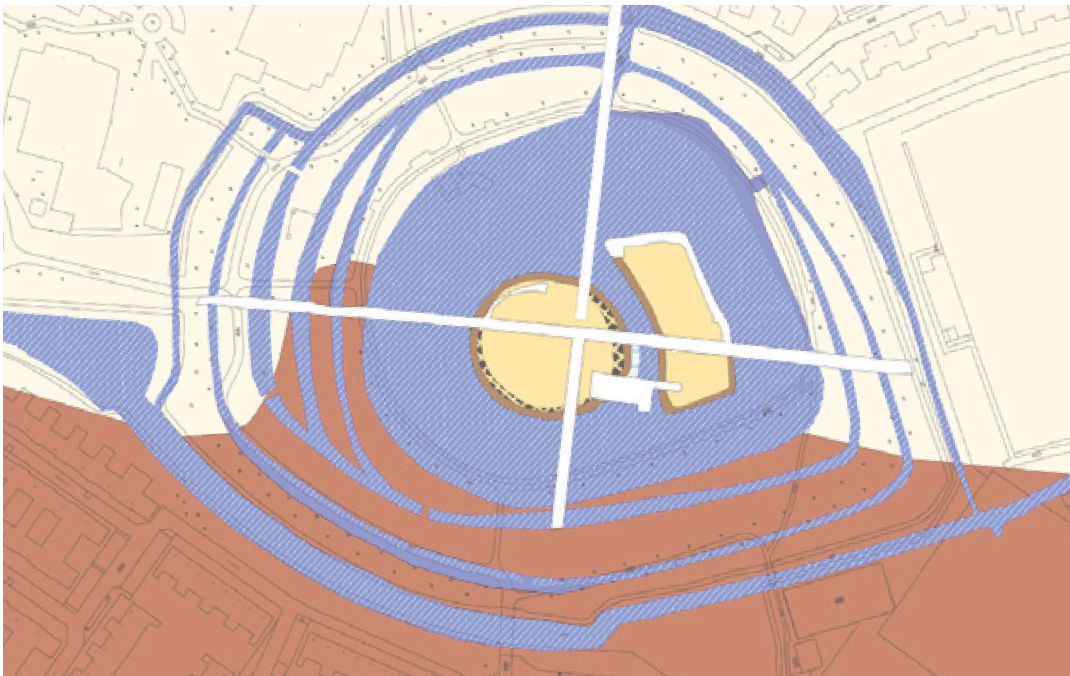
 Ringpad

4

Beplanting - Beplantingsstrategie

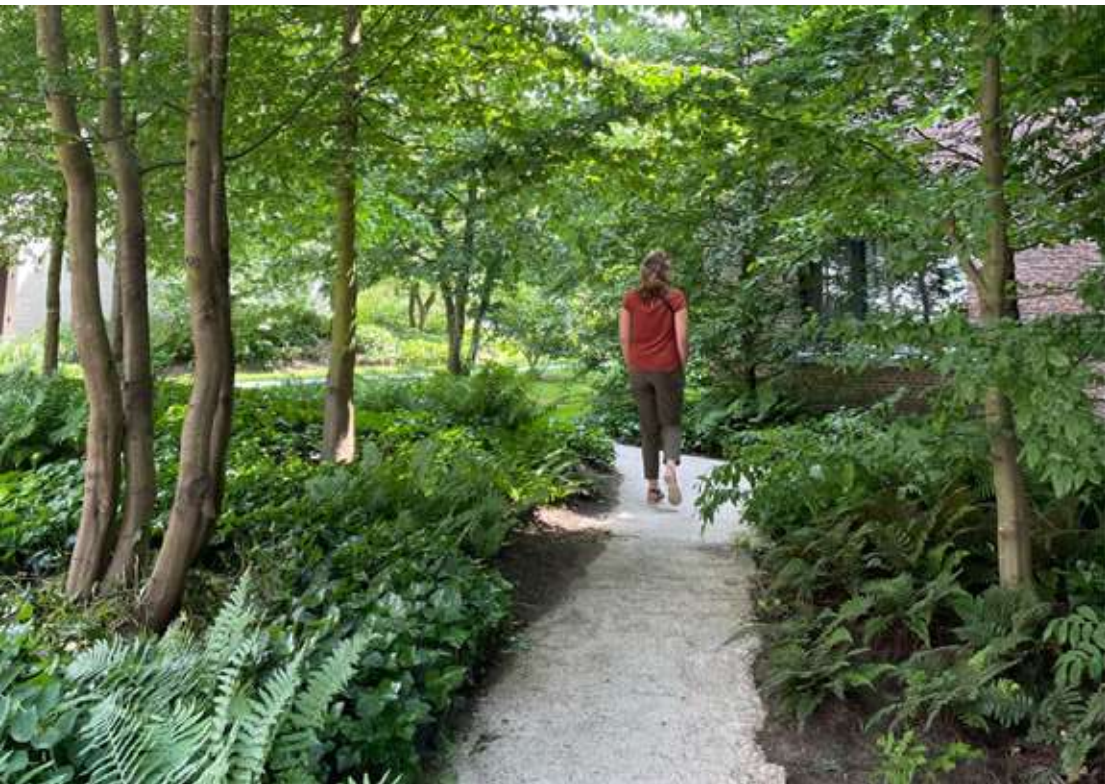
Binnen het park zullen bestaande bomen in de heemparkschild worden aangevuld met inheemse soorten om zo tot een dichtere beplanting te komen.

- plantenkeuze
- zicht bezoeker
- onderlinge afwisseling op welke manier

Referentie Jac P Thijsepark: slim gebruik maken van beplanting om besloten sfeer te creëren

Beplanting - Bomen

Bestaande bomen zoveel mogelijk behouden of verplanten binnen het gebied.

Naast het bosplantsoen vullen we het bomenbestand aan met bijzondere bomen die vooral aan de randen van de open plekken komen te staan.

In het hondenlosloopgebied wordt geen bosplantsoen gebruikt maar solitaires zodat al sneller een eindbeeld ontstaat waar honden fijn tussen bomen door kunnen lopen.

Voorstel voor accentbomen:

Noordelijk deel –

droger en lichtere grond:

- Ulmus minor Cloud Corky
- Betula utilis Doorenbos
- Amelanchier lamarckii

Zuidelijk deel –

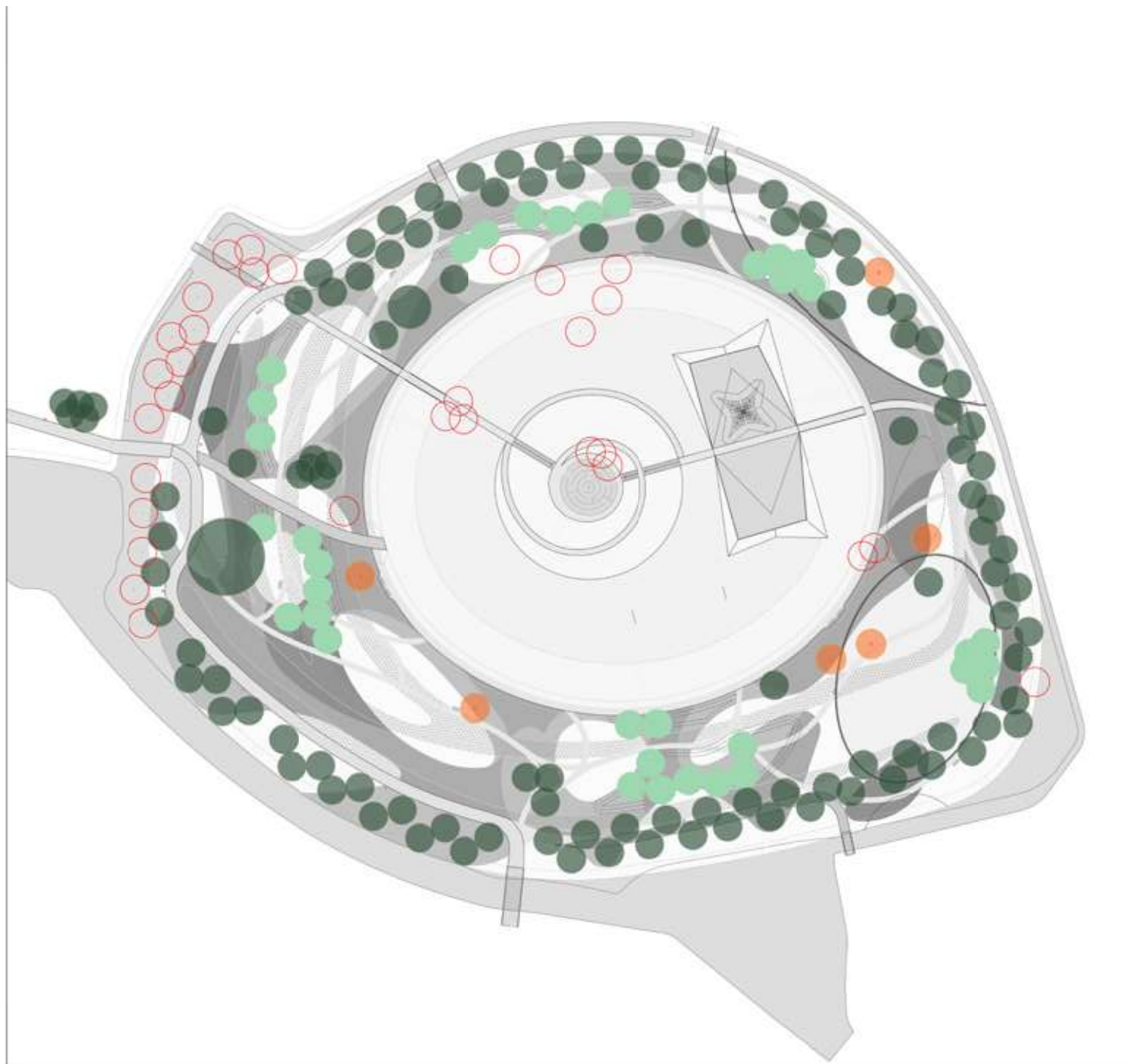
natter en zwaardere grond:

- Betula nigra 'Dura Heat'
- Nyssa sylvatica
- Prunus padus 'Albertii'

De enorme schietwilg aan de westkant van het park blijft behouden

- Bestaande bomen kappen of verplaatsen
- Bestaande bomen lage levensverwachting
- Bestaande bomen behouden
- Nieuwe bijzondere solitaire bomen

Bepanting - Bosplantsoen

Noordelijk deel – droger en lichtere grond

Bomen

Quercus robur
Tilia platyphyllos
Acer campestre
Corylus avellana
Carpinus betulus

Heesters/ondergroei

Crataegus monogyna
Euonymus europaeus
Vinca minor
Hedera helix
Struisvaren

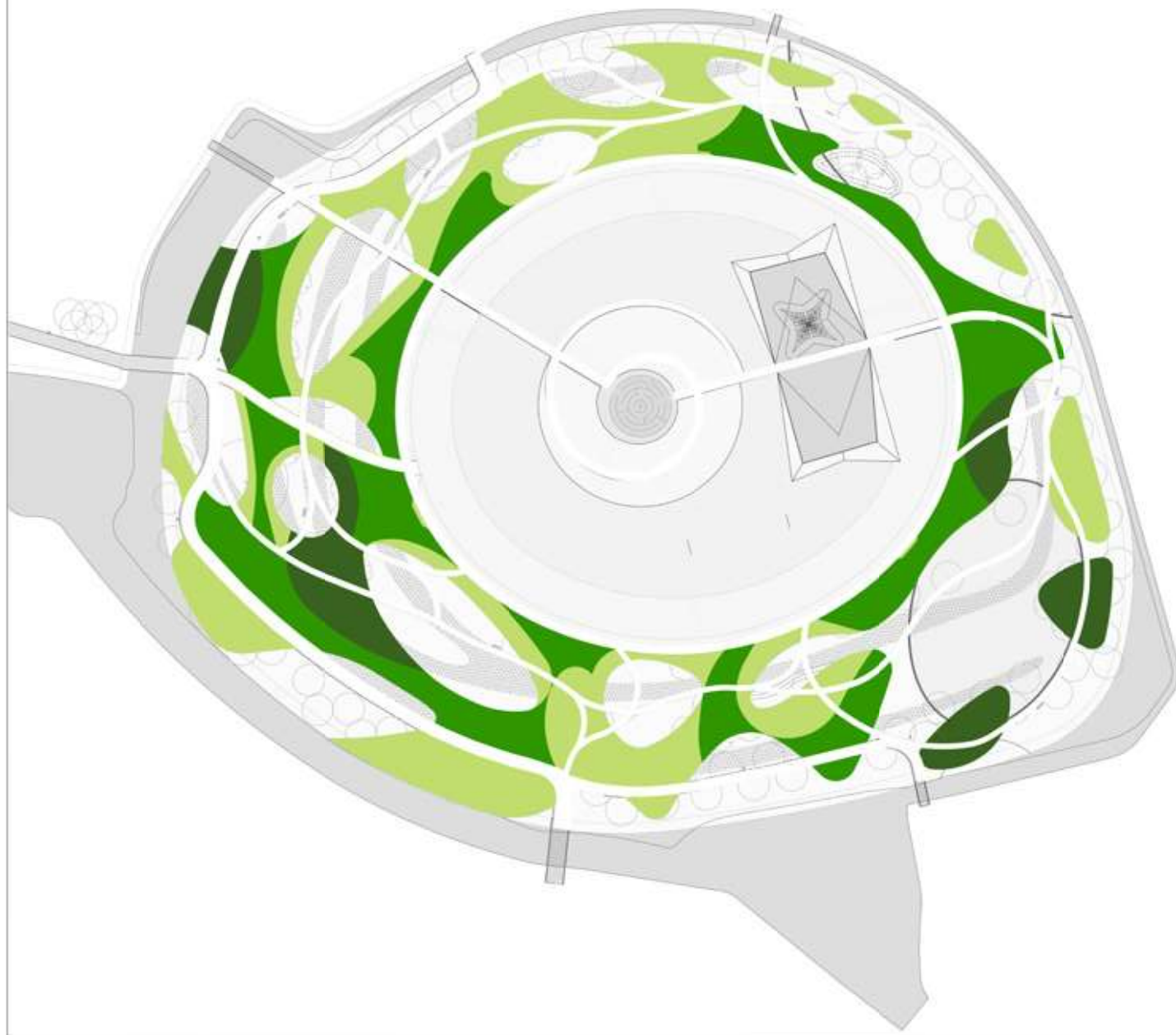
Zuidelijk deel – natter en zwaardere grond

Bomen

Quercus robur
Populus tremula
Salix alba
Alnus glutinosa

Heesters/ondergroei

Prunus spinosa
Salix purpurea
Samucus nigra
Viburnum opulus
Cornus alba
Matteuccia struthiopteris
Brunnera macrophylla
Struisvaren

Referentie Jac P Thijsepark: ruimtes maken met beplanting

- Bomen - bosplantsoen zonder onderbegroeiing
- Bomen - bosplantsoen met onderbegroeiing
- Bomen - onderbegroeiing verschillende dichtheden en soorten - heesters en klein blijvende bomen tot 3e grootte

Beplanting - bodembedekkers

De verschillende banen van stinzenplanten volgen de historische vormen van het landschap rond de burcht. Door de verschillen in maaibeeld worden de schillen goed zichtbaar.

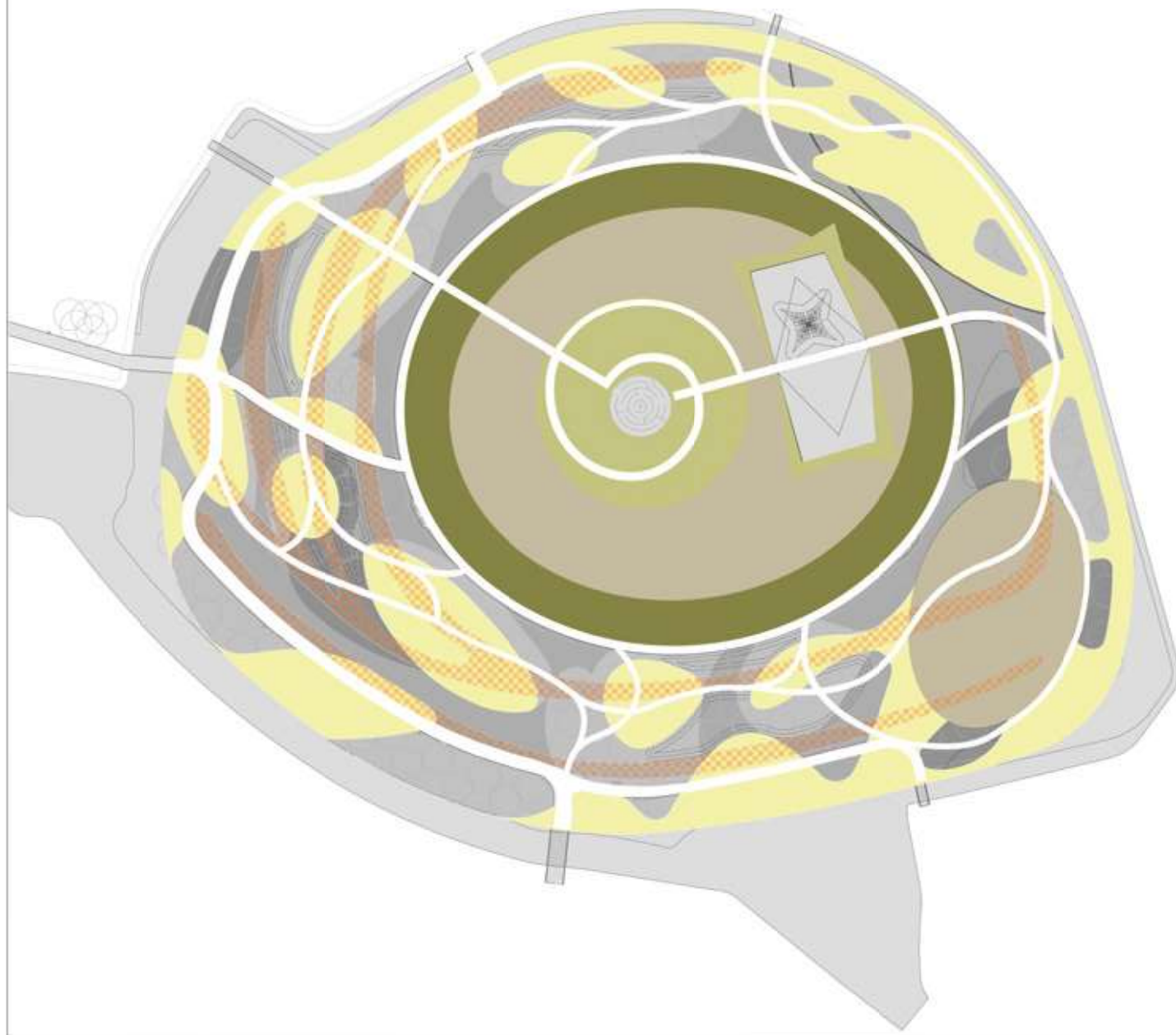
Omdat de grondslag in het Stinspark dusdanig nat en zwaar is, en er (nog) weinig volwassen groen is, zal in ieder geval op de korte termijn niet elke stinsplant hier slagen. Wij stellen voor om te kiezen voor (verwilderings)bollen in een dergelijke samenstelling dat deze elkaar opvolgen in bloei en waardoor er over een langere periode iets te beleven is. In de besteksfase wordt dit verder uitgewerkt, waar ook goed wordt gekeken naar de verschillende mogelijkheden van de bollen in gras en tussen de bomen. Een voorstel is om een samenwerking aan te gaan met JUB Holland die hier veel ervaring mee heeft.

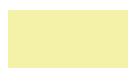
Soorten

- Sneeuwklokje – Galanthus nivalis
- Boerenkrokus – Crocus tommasinianus
- Sterhyacint – Scilla siberica
- Bostulp – Tulipa sylvestris
- Kievitsbloem – Fritillaria meleagris
- Boshyacint – Hyacinthoides non-scripta

Voorbeelden Stinzenplanten

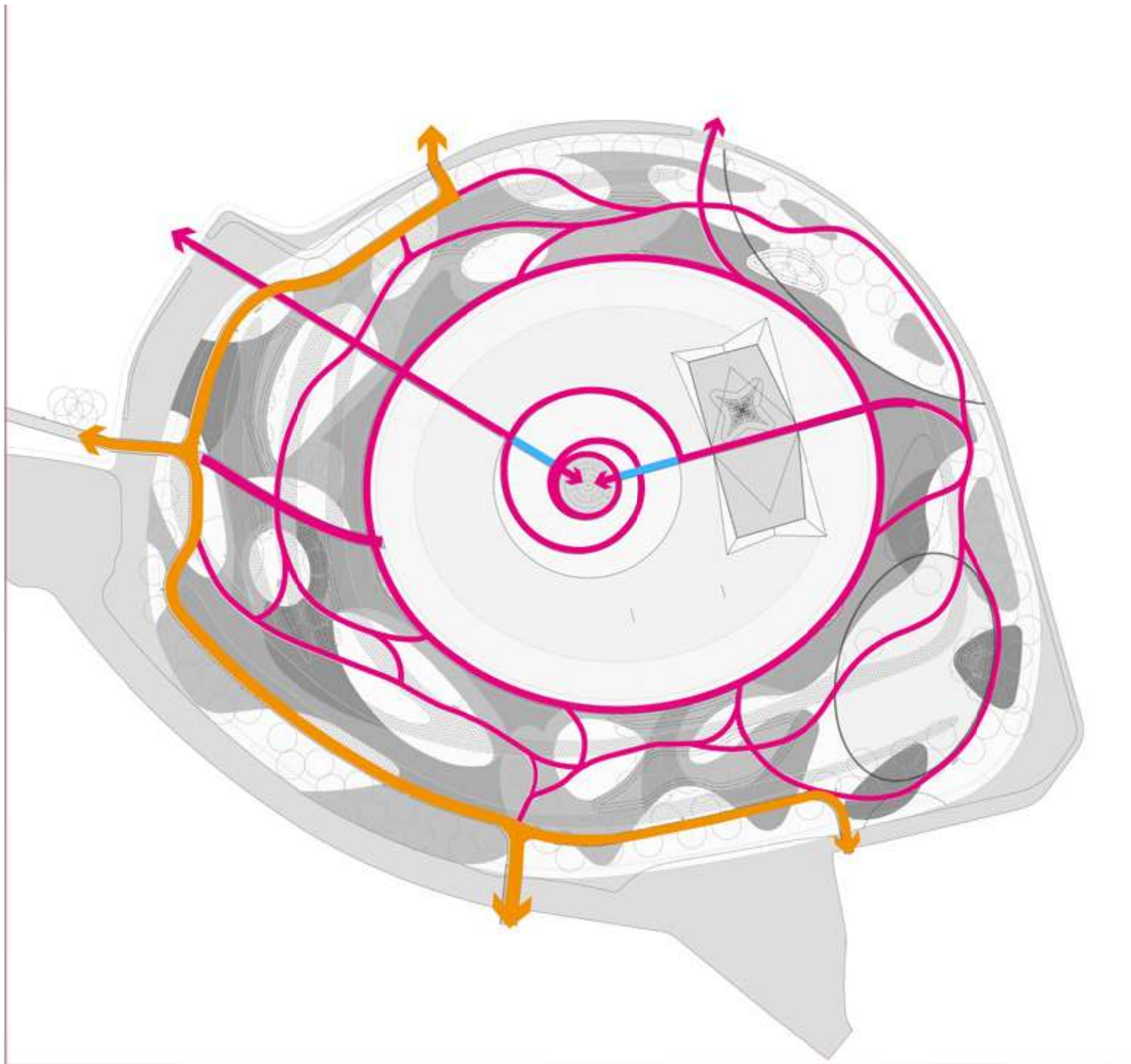

- Intensief gras
- Extensief gras
- Extensief bloemenrijk gras
- Stinzen planten
- bodembedekker

5

Funcities - Routing

Binnen het park zijn er verschillende routes mogelijk. De fietsroute loopt langs de buitenkant van het park, vrijwel zoals de route nu ook loopt, waardoor woonwijk, scholen en tennisclub verbonden blijven. Binnen de heemparkschil zijn er golvende voetpaden die door de heemparkschil naar de burcht leiden.

- Voetgangers - route via trappen
- Voetgangers - route toegankelijk voor iedereen
- Fietzers - voetgangers

Functies - Verharding

Door te variëren in breedte van de paden en materialisering zijn de verschillen tussen fiets- en voetpaden herkenbaar. Het fietspad wordt in beton (of asfalt) uitgevoerd. De wandelpaden in halfverharding zoals in split of Achterhoeks Padvast.

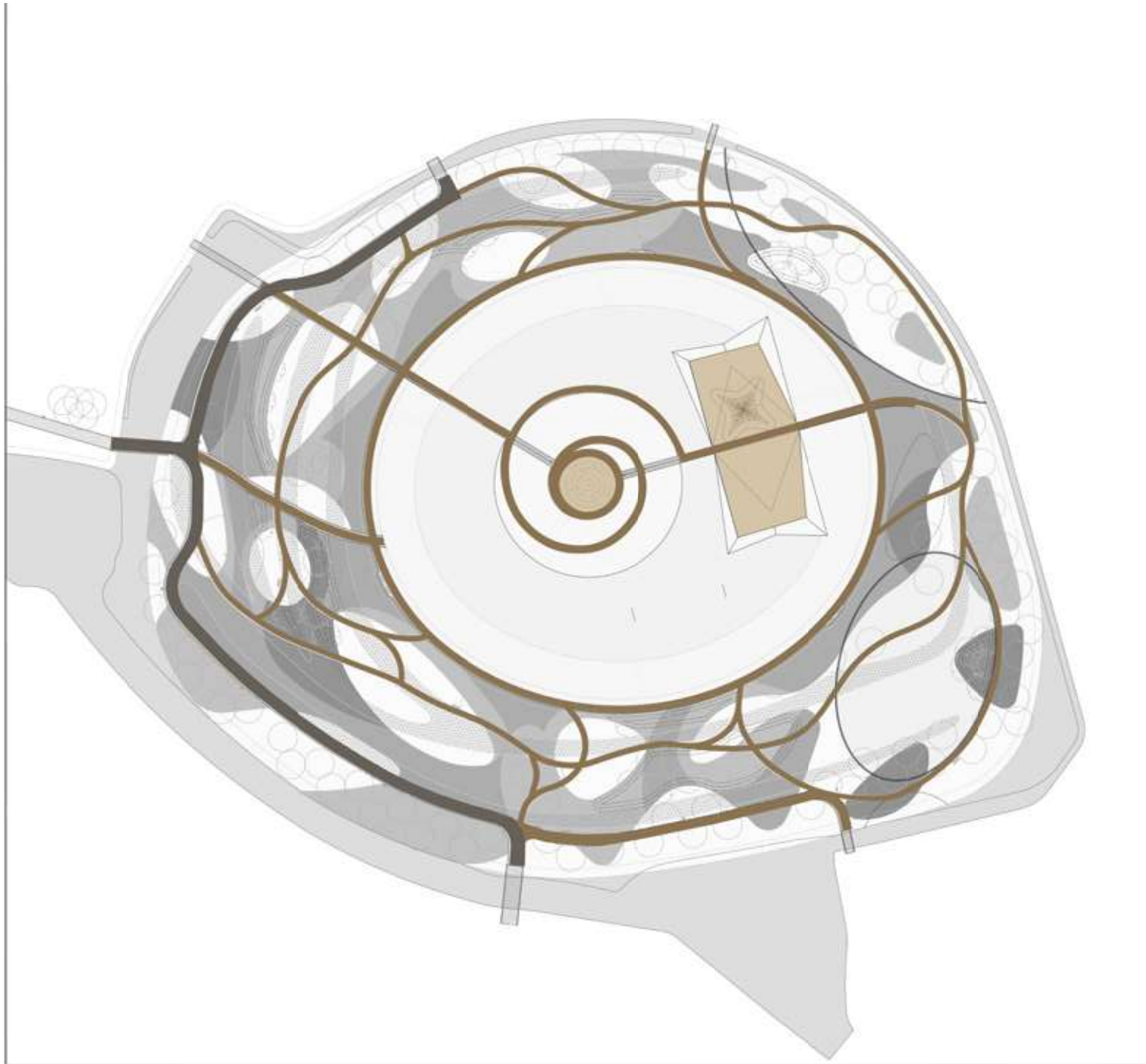

Referentie betonnen fietspad (zoals bestaand)

Referentie lavasplit als halfverharding

- zand
- Betonnen verharding
- Halfverharding

Functionies

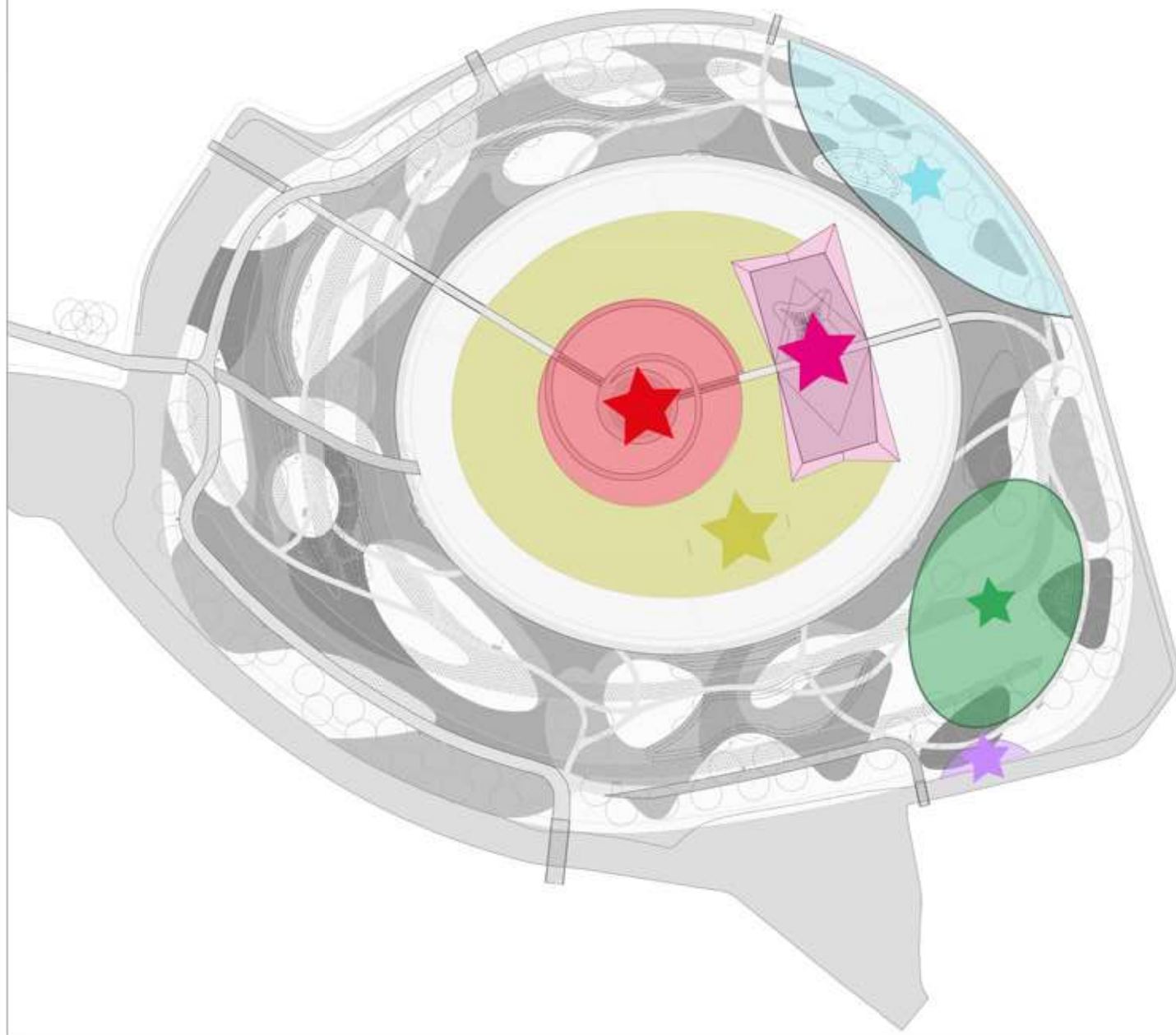
Naast het burchteiland met burcht en voorburcht dat nader wordt toegelicht in hoofdstuk 6 is rekening gehouden met andere, (deels toekomstige) functies.

Opgenomen in het huidige ontwerp zijn een trapveldje, en met een hekwerk omsloten hondenloopgebied en daarnaast blijft het hele park toegankelijk voor honden aan de lijn. Ook biedt de droge gracht de mogelijkheid voor het organiseren van kleinschalige evenementen die ook nu een plekje in het Stinspark hebben. Verder is in het ontwerp rekening gehouden met plek voor een JOP, mogelijk in de vorm van een steiger aan het water. Dit wordt in een vervoltraject verder uitgewerkt en afgestemd met de omgeving.

In het zuidoostelijk deel is ruimte voor de toekomstige toevoeging van een omsloten dierenweide, stal, BSO en ontmoetingsplek/theehuis. Deze ontwikkeling wordt afgestemd met de ontwikkeling van de JOP zodat deze elkaar niet in de weg zitten.

Kleinschalige evenementen blijven mogelijk in de droge gracht

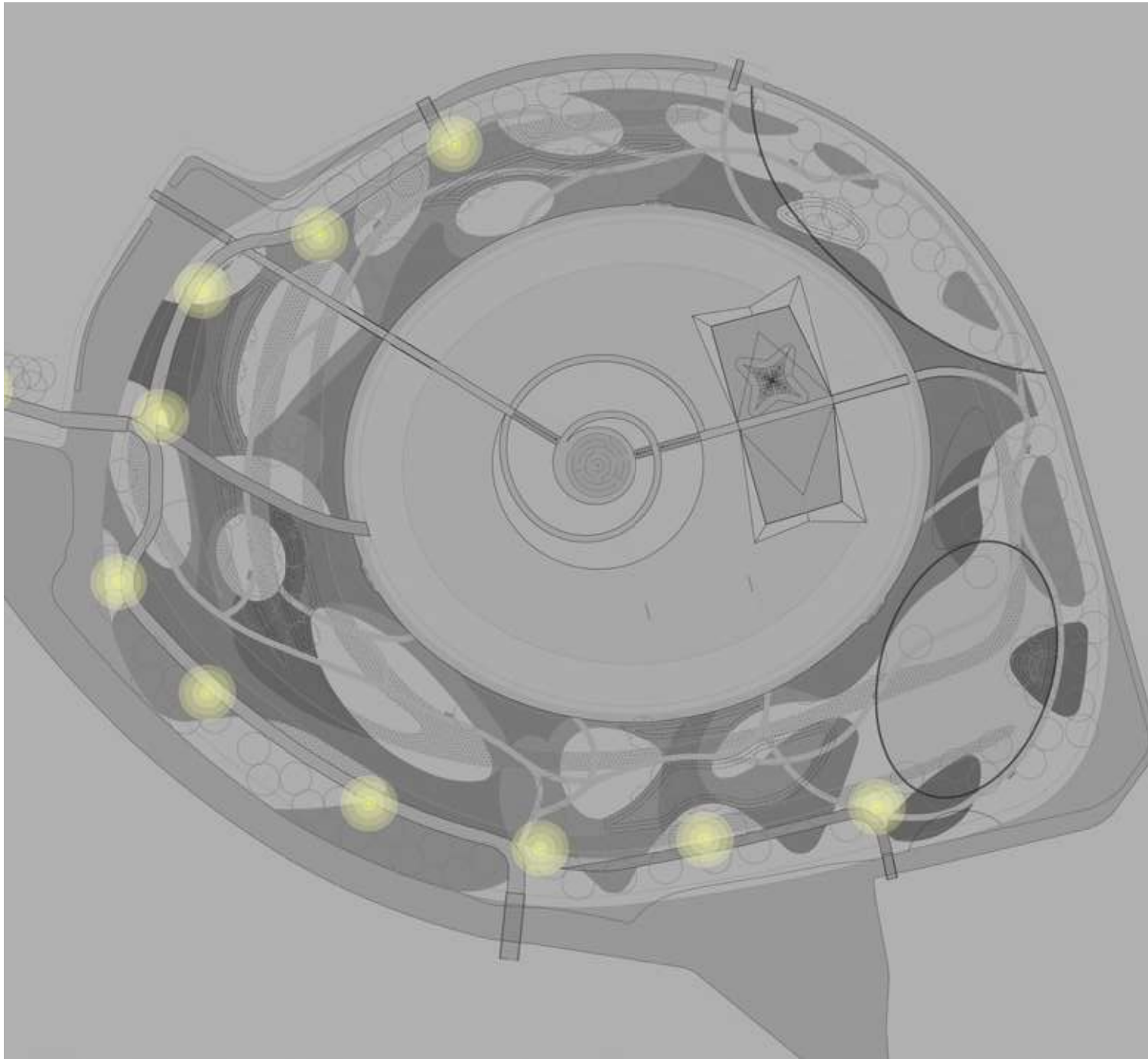
- burcht - doolhof
- dierenweide - stal - BSO - ontmoetingsterrein
- klim- en speelobjecten
- honden losloopgebied
- trapveldje
- JOP

Funcities - Verlichting

Voor de verlichting van het park kunnen de bestaande lichtmasten behouden worden langs het fietspad. Er is nog een kans om de masten te behouden en de armaturen te vervangen voor LED armaturen en daarmee een besparing te realiseren op de langere termijn.

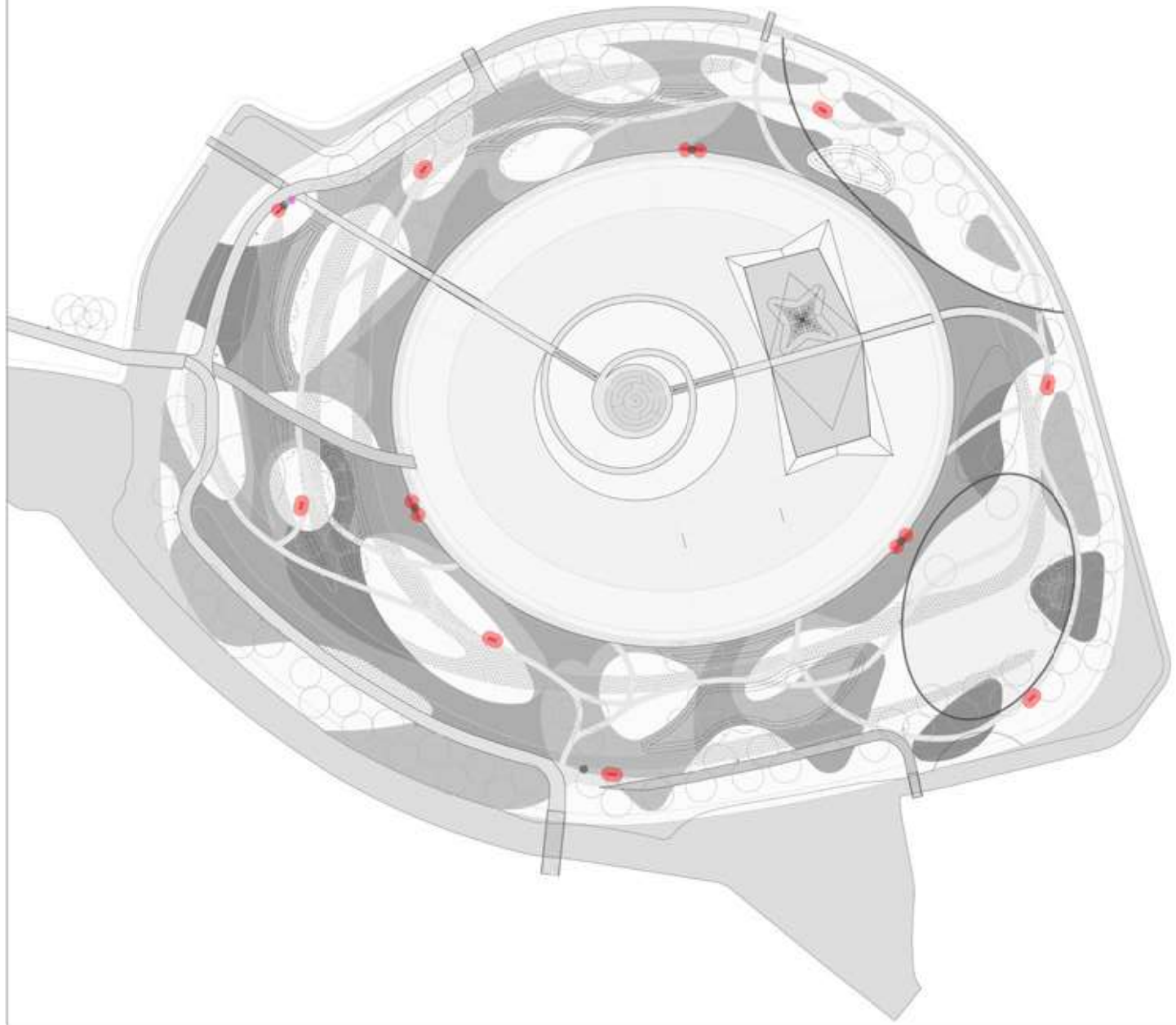
Bestaande lichtmasten behouden of verplaatsen

 Bestaande verlichting
(verplaatst)

Functies - Meubilair

In de raming en het huidige ontwerp is uitgegaan van het bestaande meubilair (verplaatst). Het huidige meubilair voldoet, maar bij de vernieuwing van het park is ook een optie in de raming opgenomen voor nieuw meubilair passend bij het nieuwe parkontwerp. Een informatie bord bij de hoofdroute is wel een nieuwe toevoeging.

Infobord

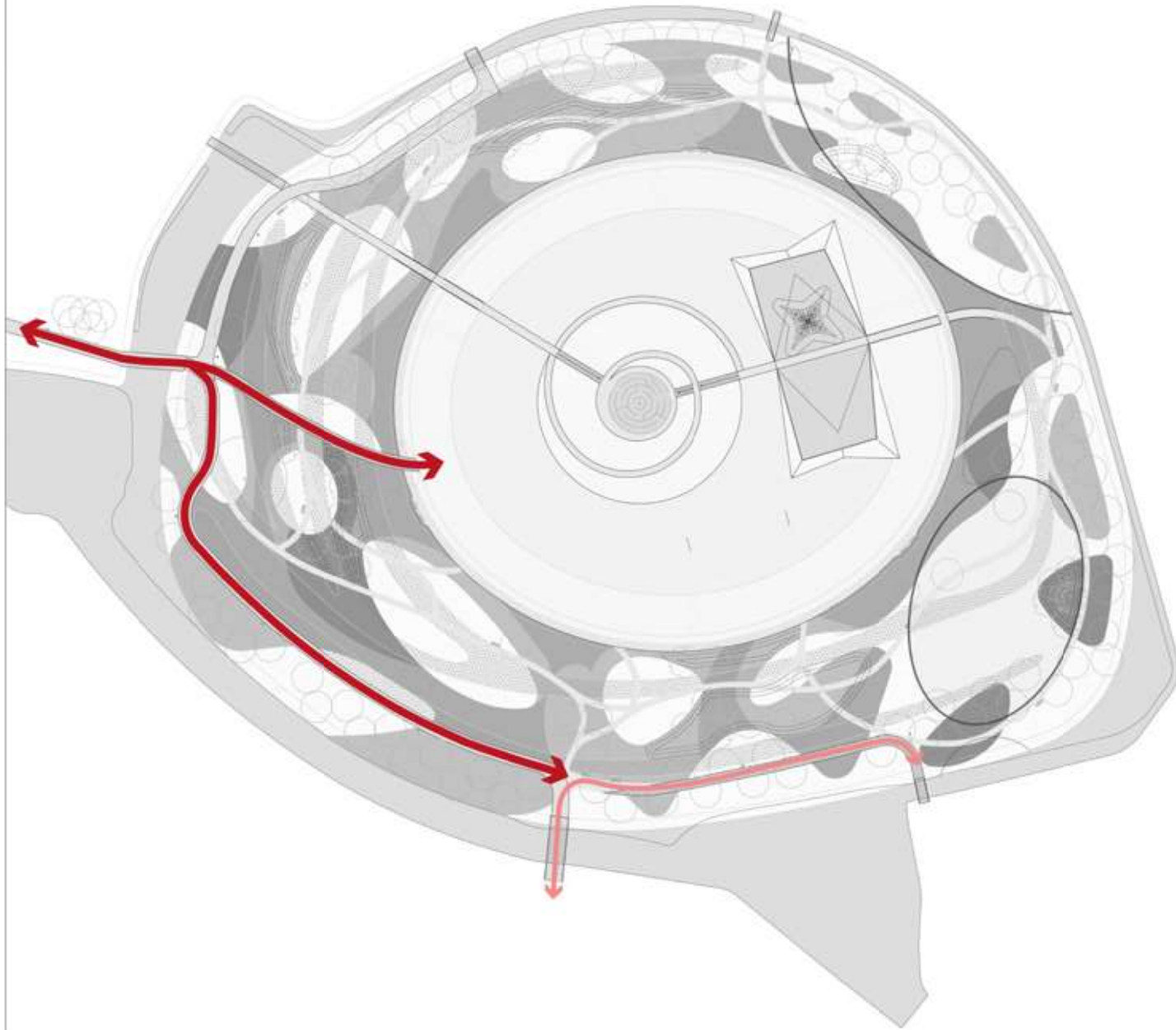
Afvalbak

Zitbank

Toegankelijkheid hulpdiensten en evenementen

Voor beheer, hulpdiensten en evenementen is het park te bereiken met de auto via de meest westelijke brug.

- Hulpdiensten - beheer
- evenementen
- Hulpdiensten - ambulance

6

Burchteiland

Centraal ligt het iets opgegetilde vlak van het burchteiland met daarop hoofdburcht en voorburcht.

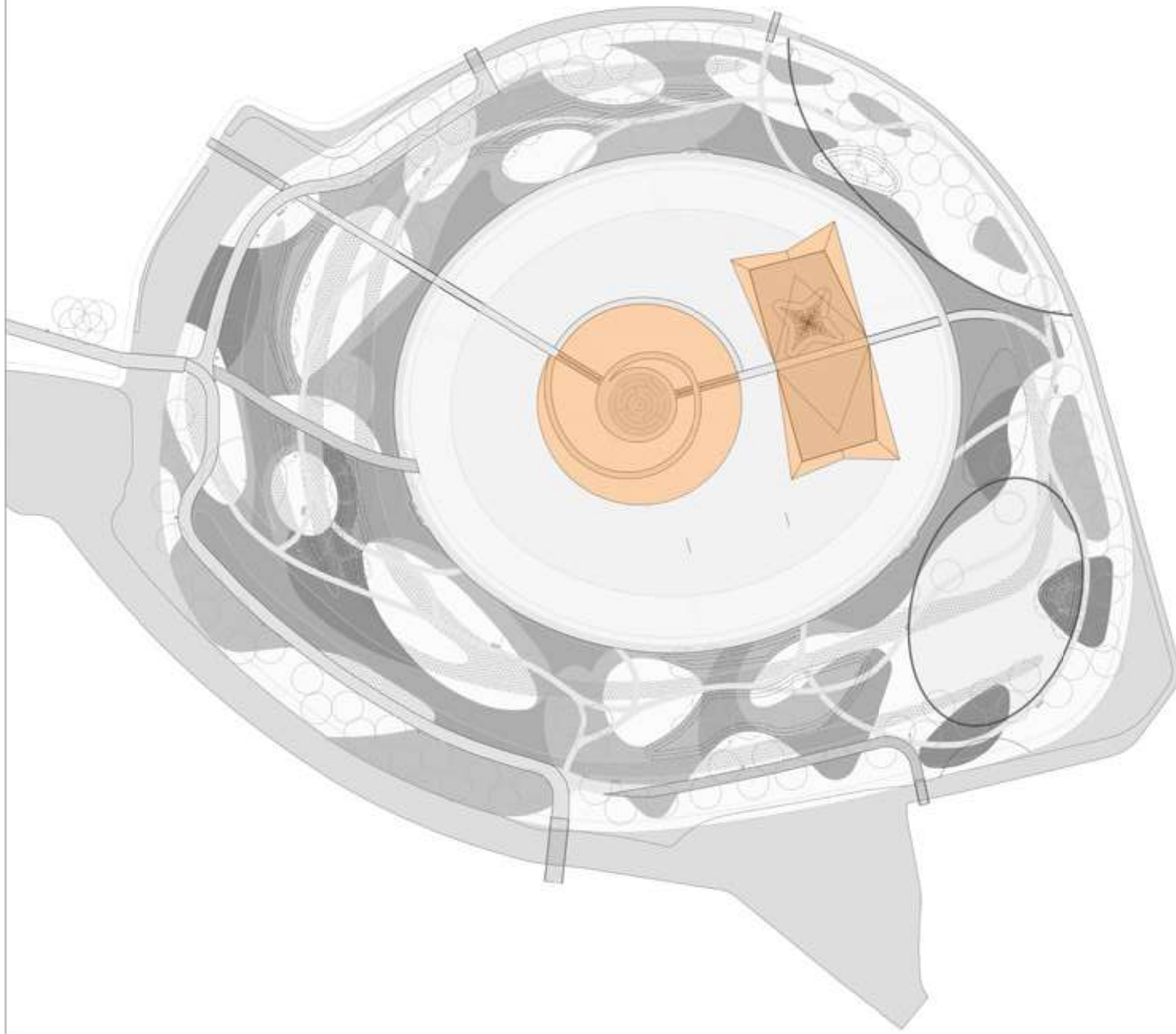
Het 'eilandgevoel' wordt versterkt doordat op 2 plaatsen het burchteiland middels langgerekte dammen is verbonden met de ovale 'buitenoever' van de droge omgrachting.

In tegenstelling tot de vegetatie in de droge gracht, die extensief wordt beheerd, krijgt de grasmat op het burchteiland intensiever gazon beheer, wat het contrast tussen 'binnen' en 'buiten' extra verstrekt

Het burchteiland is dé plek voor waar sport, spel, verpozing, samenkomst en vertier zich concentreert.

In de droge gracht is voldoende ruimte om te rennen en een balletje te trappen. In het ontwerp is een trapveldje opgenomen ten zuiden van de hoofdburcht waar met simpele palen de doeltjes zijn aangegeven.

Voorburcht - klim- en
speelobjecten

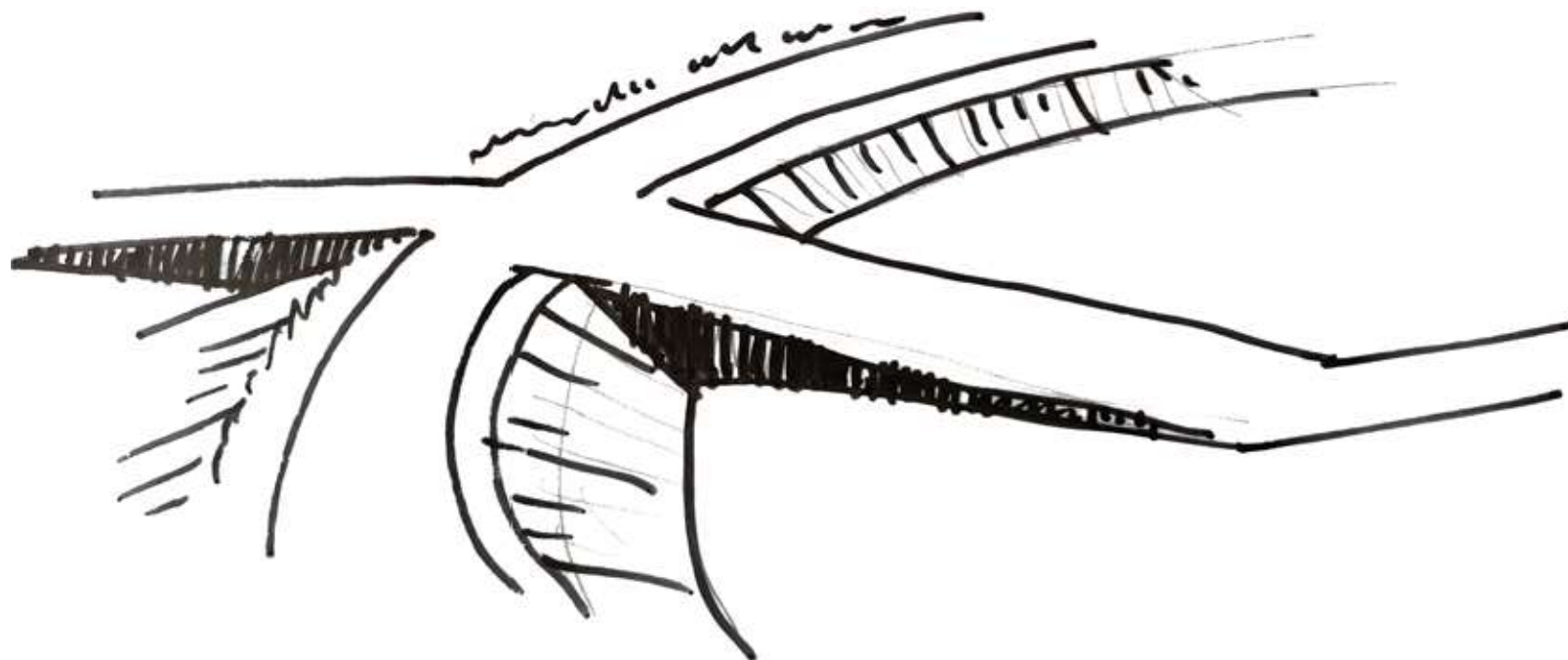

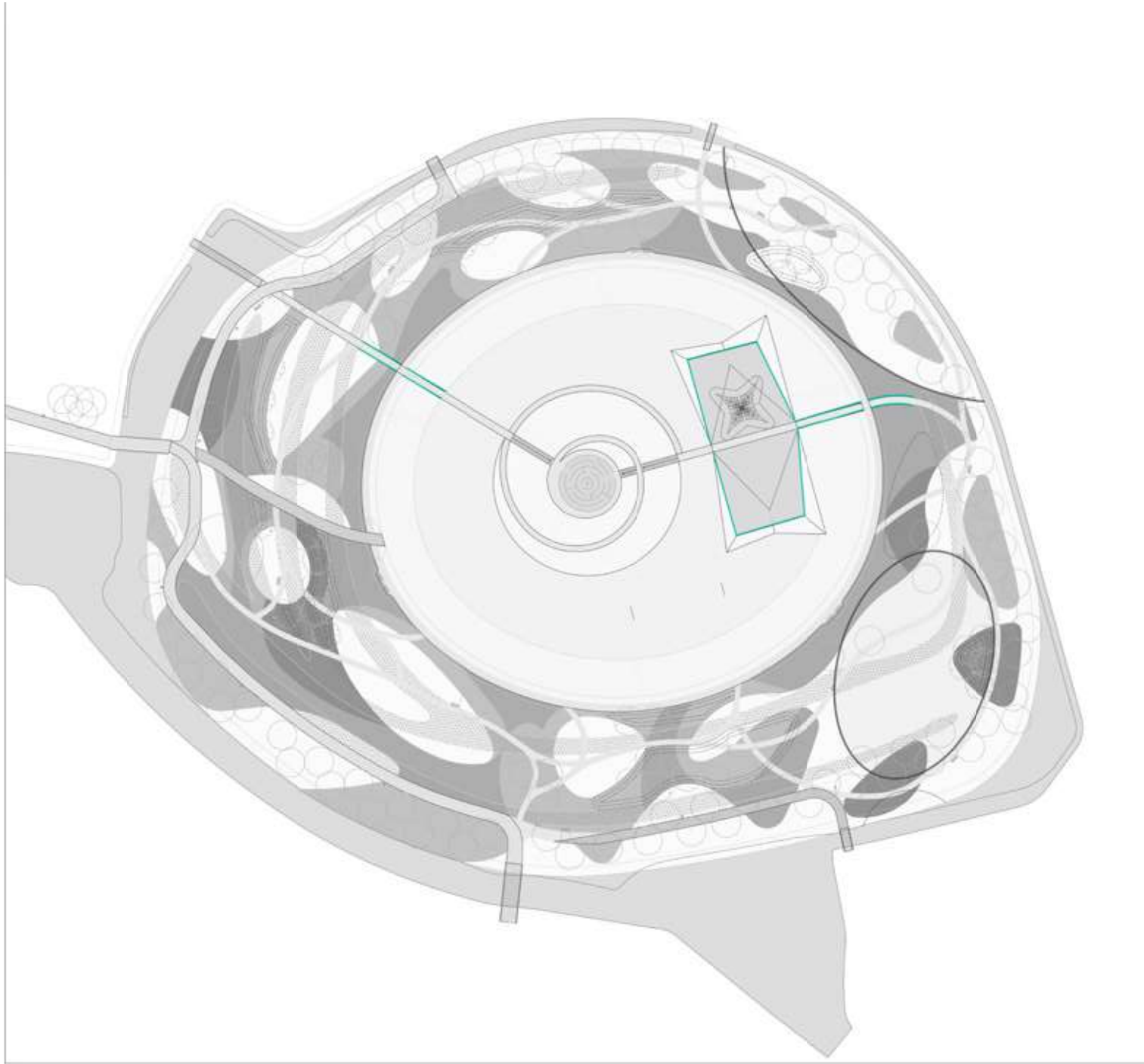
Burcht - doolhof

Bijzondere elementen - grondkering

Door een grondkering toe te passen langs de route naar het ringpad en naar de (voor) burcht accentueren we het hoogteverschil en de overgangen tussen de schillen.

Bovenop de taluds van de voorburcht staat een palissade (van hetzelfde materiaal als de burcht).

Grondkering

Burcht

De hoofdburcht staat op een terp van 3 meter hoog, waardoor hij letterlijk en figuurlijk het hoogtepunt vormt van het Stinspark.

Kasteel Voorst had een ronde / ovale erg gesloten vorm. Door de materialisering en de compositie willen wij die sfeer weer terug roepen, waardoor het nieuwsgierig maakt en uitdaagt om het gebouw te betreden, een beetje 'eng', maar daardoor lekker spannend.

De burcht bestaat uit meerdere concentrische

palissade ringen van composiet palen.

Composiet is antraciet grijs van kleur wat de mysterieuze sfeer van versterkt.

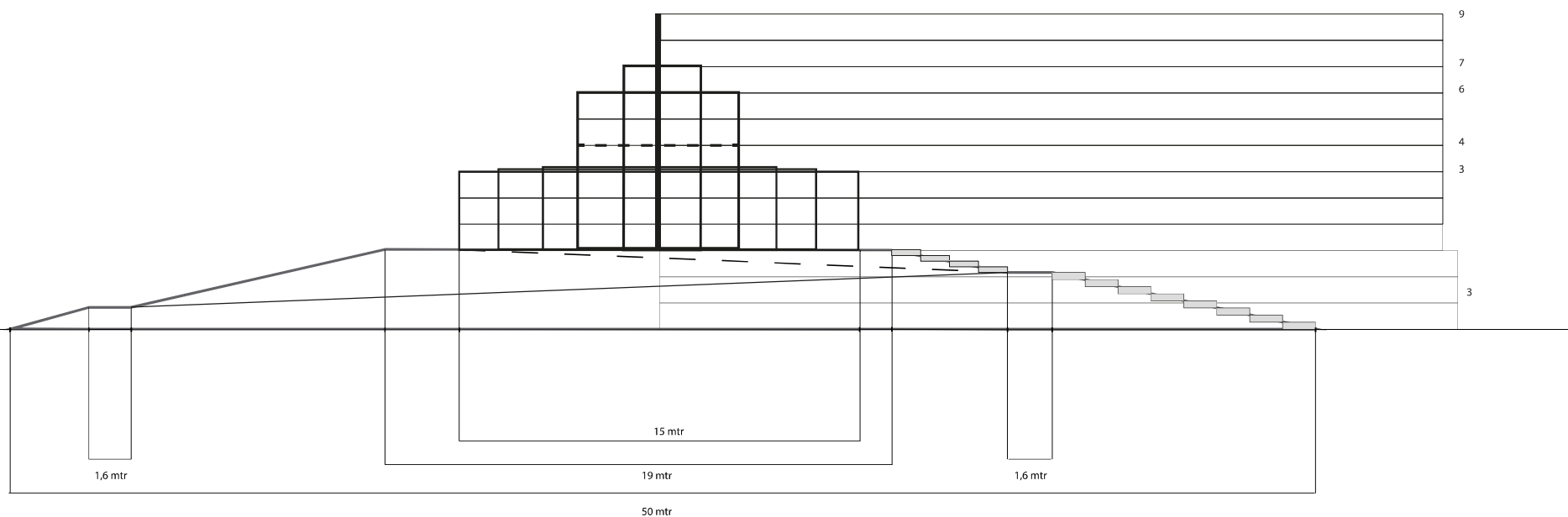
De concentrische opbouw vormt een labyrint én een doolhof in één. Je kunt dwalen en ook een beetje vérdwalen, maar als je wilt kun je ook in één beweging van de ene naar de andere kant.

Enkele van de haakse wanden in het labyrint zijn spiegelennd gemaakt, waardoor je jezelf lijkt tegen te komen als in een spiegelpaleis, wat de

vervreemdende sfeer in de burcht versterkt.

De bodem binnen de burcht bestaat uit rul speelzand. Het talud van de terp en de rand direct buiten de burcht is bekleed met gras.

Je kunt de burcht van buitenaf op slechts twee openingen in de buitenste palissade ring betreden. Die openingen kunnen eventueel 's avonds voor publiek afsluitbaar gemaakt worden.

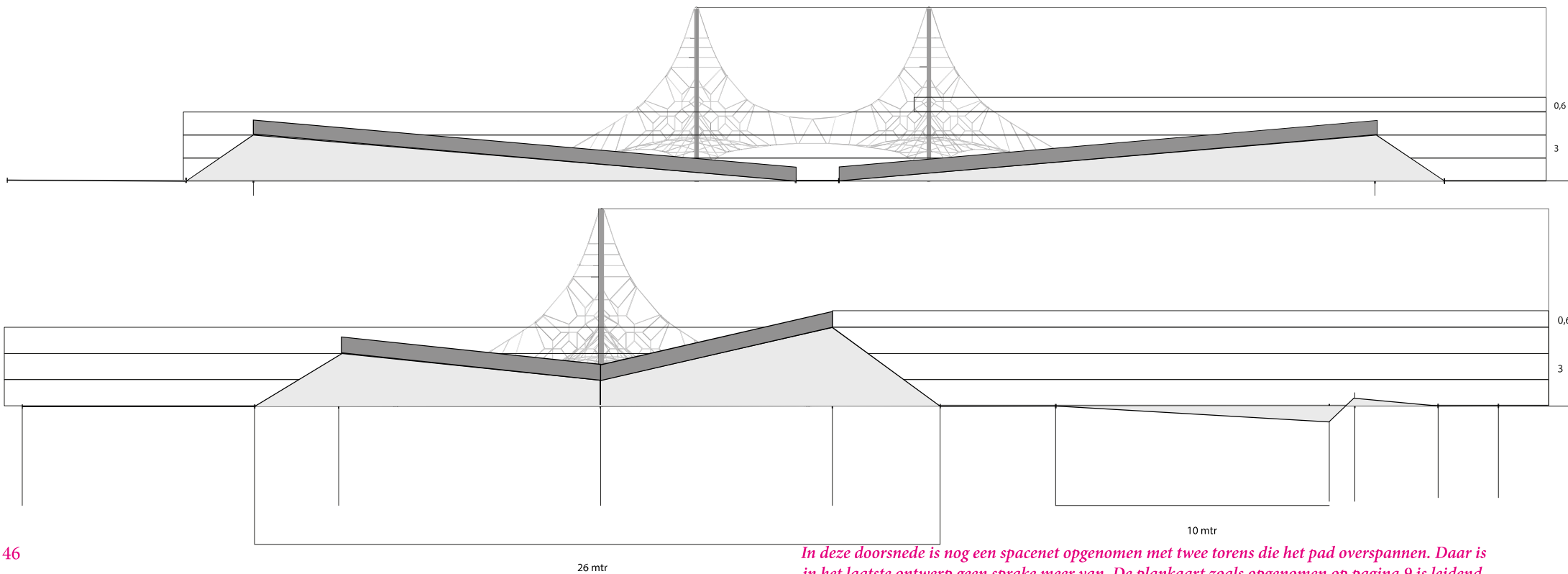
Voorburcht

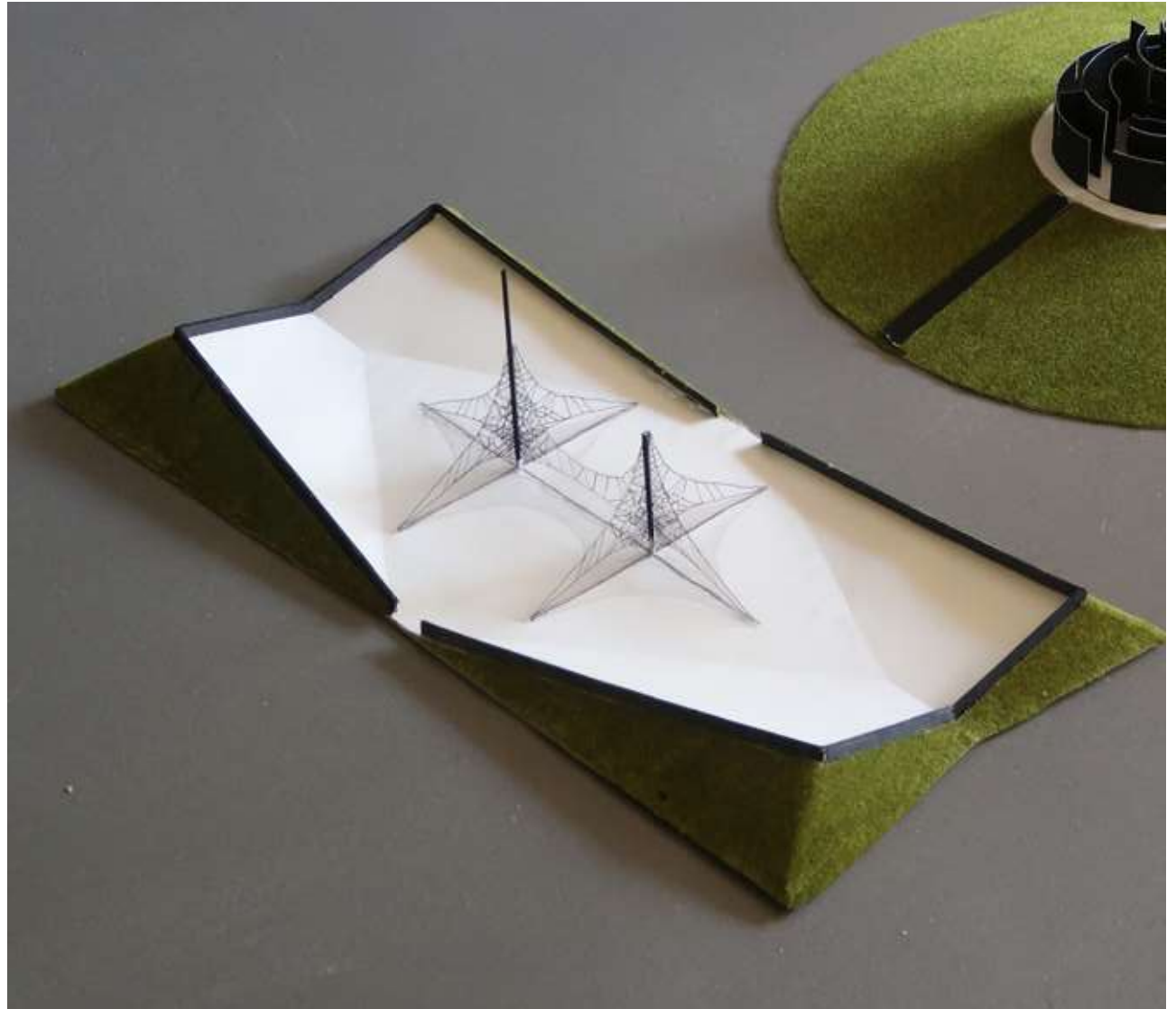
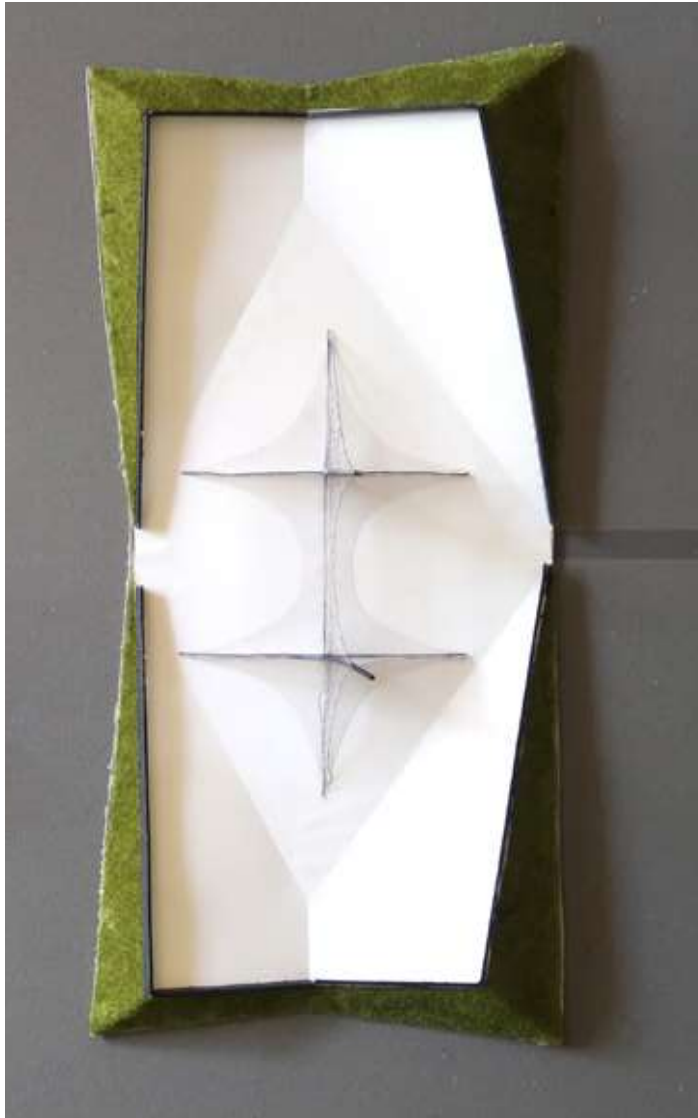
Een voorburcht was het terrein bij een kasteeltoren, waar het dagelijks leven van het kasteel zich afspeelde. Hier woonde de kasteelheer met zijn vazallen, waren de stallen voor de paarden en het vee en werden vaak ook gebouwtjes gemaakt waar een smid of een andere handwerksman zijn vak kon uitoefenen. De voorburcht was bij de belegering van kasteel Voorst ook het eerste

bolwerk dat werd veroverd. Tegenover de monumentale eenduidigheid van de hoofdburcht biedt in ons ontwerp de voorburcht binnen een heldere en krachtige omkadering daarom ruimte voor 'rommeligheid, improvisatie', menging en stapeling van verschillende functies. Het burchteiland en met name de voorburcht moet door alle bewoners van

Westenholte gebruikt kunnen worden. Door jongens én door meisjes, door ouders en grootouders met kleine kinderen, door schoolkinderen en door opgroeiende jeugd. Je moet hier kunnen rennen en ravotten, klimmen en klauteren, balletje trappen en verstoppertje spelen, schaken, kaarten en dammen, rondhangen, chillen en kletsen, etc...

Kortom iedereen moet hier vertier kunnen vinden, tegelijkertijd, naast -, door - en met elkaar. Wij stellen nu voor om een serie van klimtoestellen, waarvan één klimtoren, te plaatsen in de voorburcht die in 'moeilijkheid' varieert zodat er voor elk kind (en sportieve volwassene) een uitdagende speelervaring is. De precieze invulling wordt in overleg met de buurt bepaald.

In deze maquette is nog een spacenet opgenomen met twee torens die het pad overspannen. Daar is in het laatste ontwerp geen sprake meer van. De plankkaart zoals opgenomen op pagina 9 is leidend.

Colofon

Projectteam

Paul de Kort (Beeldend kunstenaar)

Remco van der Togt (Strootman Landschapsarchitecten)

Martijn Bakker (Strootman Landschapsarchitecten)

Trui van Hemelen (Strootman Landschapsarchitecten)

Stuurgroep

Gemeente Zwolle

Famke Bonenkamp (Provincie Overijssel)

Jos Stöver (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed)

Linda Bosselaar-Modderkolk (Stichting Stinspark, van Voorst tot Verder)

Hiddo Wessels (Stichting Stinspark, van Voorst tot Verder)

Anda Counotte (Stichting Stinspark, van Voorst tot Verder)

Koos Bakker (Stichting Stinspark, van Voorst tot Verder)